WIND IN DE ZEILEN

~

Voortgangsrapportage
2 juni 2022

Siebe Riedstra (uitvoeringsregisseur)

Voortgangsrapportage Wind in de Zeilen

2 juni 2022

Uitvoeringsregisseur Wind in de Zeilen
Siebe Riedstra

Programmateam Uitvoeringsregisseur
Bart Pouwer
Kasper Baarda

Foto voorpagina:
Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit

Uitvoeringsregisseur aan het woord

Inleiding

De uitvoering van het pakket Wind in de Zeilen is inmiddels al bijna twee jaar onderweg. Dit betekent ook dat de uitwerking van het pakket steeds zichtbaarder en tastbaarder wordt. Het rijden van de Intercity, waardoor men 19 minuten sneller van Vlissingen in Rotterdam is, is hiervan misschien wel het beste voorbeeld.

Ook is er een aantal andere belangrijke mijlpalen aan te stippen. Op 10 maart 2022 maakte Hugo de Jonge, minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, bekend dat de gemeente Vlissingen € 4 miljoen ontvangt. Met dit geld is er extra financiële steun om de ruim 600 koop- en huurwoningen in de Vlissingse Panoramabuurt aardgasvrij en/of aardgasvrij klaar te maken.

Bijzonder is de ontwikkeling omtrent Rail Gent Terneuzen. Naast de bijdrage van € 15 miljoen vanuit Wind in de Zeilen ontvangt het grensoverschrijdende spoorgoederen-project in North Sea Port, dat Zeeuws-Vlaanderen met Gent verbindt, € 105 miljoen van het Nationaal Groeifonds. Het project omvat nieuw aan te leggen spoorinfrastructuur (Axel – Zelzate) en verbeteringen van het huidige spoor, waarmee het havengebied direct wordt aangesloten op de TEN-T en Railfreight Corridors North Sea Mediterranean, Rhine-Alpine en North Sea Baltic.

Daarnaast werd het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit (SKC) op 1 juni geopend. Het kenniscentrum was al enige tijd operationeel, maar werd in aanwezigheid van de minister van Justitie en Veiligheid, Dilan Yeşilgöz-Zegerius, feestelijk geopend. Daarbij is belangrijk voor Zeeland dat door samenwerkingsovereenkomsten met Zeeuwse kennisinstellingen, zoals HZ en University College Roosevelt, het SKC zich verankert in de Zeeuwse kennisinfra-structuur. Ook zijn de deelnemers positief over de debatdag Living Lab Slimme Mobiliteit, waar aan de hand van prikkelende stellingen druk werd gediscussieerd over lopende en aankomende pilotprojecten. En een succes: het wordt een jaarlijks terugkerend evenement in Zeeland!

De aangepaste planning van het Justitieel Complex Vlissingen in de vorige voortgangsrapportage leidde her en der tot verontruste reacties. Door het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) is onder andere op een informatiebijeenkomst op 1 juni voor de gemeenteraad van Vlissingen en Provinciale Staten van Zeeland de oorzaak, de complexiteit van het project, er gelden de hoogste veiligheidseisen, toegelicht. En uit deze voortgangsrapportage blijkt dat alle zeilen moeten worden bijgezet om vertraging door stikstofproblemen te voorkomen. Desgevraagd heb ik steeds aangegeven, en dat herhaal ik hier, dat ik geen enkele twijfel heb aan het bestuurlijk commitment en de inzet van de projectorganisatie om dit project te realiseren.

Ten slotte is er door alle betrokken partijen, zowel de bestuurlijke als de kennisinstellingen, veel tijd en energie besteed aan een goede vormgeving van het Delta Kenniscentrum, dat nu officieel het Delta Climate Center heet. De overheden hebben onlangs de uitgangspunten en kaders voor de uitwerking van het projectplan kenbaar gemaakt. Deze nadere concretisering was voor de alle kennisinstellingen van belang om verder de uitwerking ter hand te kunnen nemen. De doelstellingen uit het fiche blijven hierbij het vertrekpunt. De founding fathers gaan nu gezamenlijk het projectplan verder uitwerken om een mooie, gezamenlijke ambitie te realiseren. De overheden hebben gevraagd dit voor 1 december van dit jaar gereed te hebben. De hoop is dat er nu geen verdere vertraging optreedt.

Monitoring

In mijn rol als uitvoeringsregisseur monitor ik de effecten van de maatregelen uit Wind in de Zeilen op Zeeland en Vlissingen. Uiteindelijk is het doel van dit pakket om Zeeland en Vlissingen sociaaleconomisch te versterken. In de plannen van aanpak van alle fiches zijn inschattingen gemaakt van die directe en indirecte effecten. Het is aan mij om na te gaan wat de gerealiseerde effecten zijn.

We gaan op twee manieren de monitoring vormgeven. Ten eerste inventariseren we met regelmaat bij de actiehouders van de fiches welke resultaten en effecten al zichtbaar zijn. Te denken valt dan aan bijvoorbeeld het aantal arbeidsplaatsen, aantal nieuwe bedrijven, aantal nieuwe opleidingen en studenten, aantal reizigers, omvang van investeringen, aantal huisartsen die zich vestigen in Zeeland en aantal mensen die uitstromen naar regulier werk.
Ten tweede sluiten we eens in de 4 jaar aan bij bredere sociaaleconomische monitors/onderzoeken in Zeeland om inzicht te krijgen in de bredere impact van het compensatiepakket op Zeeland en Vlissingen.
Op het moment van uitkomen van de vierde voortgangsrapportage Wind in de Zeilen zijn de gerealiseerde effecten van de meeste fiches nog nauwelijks zichtbaar c.q. meetbaar. De meeste fiches zitten nog in de planvorming. Daarom rapporteren we in deze voortgangsrapportage nog niet over gerealiseerde effecten.

Uitgelicht

Halfjaarlijks lichten we enkele bijzondere resultaten uit van het pakket Wind in de Zeilen. Wij nemen u graag mee in hoe wij werken aan een mooiere Zeeuwse toekomst. Met concrete acties maken we het verschil. En brengen we het pakket dichter bij u.

Arjan Schipaanboord: projectleider energie-transitie en duurzaamheid

Van de weg er naartoe (energietransitie) tot het einddoel (duurzaamheid). Een studie van Smart Delta Resources, gefinancierd vanuit het compensatiepakket Wind in de Zeilen, heeft aangetoond dat North Sea Port een realistische locatie is om een belangrijke hub voor schone waterstof te worden.

Arjan Schipaanboord (32) geeft tekst en uitleg: "Op dit moment wordt nog veel waterstof, grondstof voor productieprocessen bij bijvoorbeeld Yara, Dow Chemicals en Zeeland Refinary, gemaakt uit aardgas. Daarbij komt veel CO2 vrij en dat willen we verminderen. Het gebruik van groene waterstof is een duurzame manier om bij die productieprocessen de uitstoot van CO2 te verminderen. Groene waterstof kan met elektriciteit uit water worden gemaakt. Naast het bestaande verbruik van waterstof verwachten we dat bedrijven nog extra waterstof nodig hebben. Er is niet genoeg groene elektriciteit om in Nederland alle waterstof zelf te maken. We kunnen het ook importeren uit landen zoals Marokko, Australië, Chili of Qatar. Deze landen hebben veel wind en zon en kunnen goedkoop waterstof maken.

Waterstof wordt dan per schip aangevoerd naar de havens. Daar wordt het opgeslagen en via buizen naar het achterland vervoerd. North Sea Port wordt het knooppunt voor de aan- en doorvoer van deze waterstof. Bedrijven kunnen we door deze studie overtuigen om waterstof naar North Sea Port te importeren, zodat bedrijven uiteindelijk zonder aardgas kunnen. En dat is noodzakelijk om klimaatverandering tegen gaan en ook vanwege de oorlog in Oekraïne. Uiteraard proberen wij nog meer bedrijven naar North Sea Port te halen die op deze manier duurzaam gaan produceren."

Naast CO2 gebruiken gaan we ook 80% energie besparen

Alta Innovation Support, kortweg Alta, is een van de bedrijven die medegefinancierd wordt vanuit Wind in de Zeilen. Alta levert onder andere producten op het gebied van restwarmte en CO2 recycling. Een ingewikkeld technisch verhaal, uitgelegd door directeur/eigenaar Frank Vergunst:

"Wij maken van CO2 en andere grondstoffen op een duurzame manier een vloeistof voor accu's en batterijen, zogenaamde elektrolyten. Elektrolyten worden gebruikt in je mobiele telefoon en laptop maar je kunt er ook een elektrische auto op laten rijden. De CO2 wordt bij grote bedrijven als DOW Chemicals, Yara of Zeeland Refinery geproduceerd. Wat zij uitstoten aan Co2 kunnen wij duurzaam verwerken. Daarmee zijn we uniek in de wereld.

De bijdrage vanuit Wind in de Zeilen is echt de kick-start van ons project. We gebruiken die om heel specifiek onderzoek te doen. Voor de afronding van het definitieve ontwerp van de industriële pilot plant, het aanvragen van de vergunning en voor het verkrijgen van subsidie én de benodigde financiering. De CO2 die vrijkomt uit processen gebruiken wij als grondstof voor ons product. Dit doen we met een uniek gepatenteerd duurzaam proces waarmee we ook nog eens 80% energie besparen ten opzichte van de bestaande processen. We hebben een lijst met 30 verschillende producten die we met CO2 als grondstof kunnen maken. De totale hoeveelheid die we over 12 tot 15 jaar hiervoor nodig hebben is 10 miljoen ton per jaar."

Het product wordt nu in landen als China en Zuid-Korea gemaakt. "De productie daar is goedkoop" zegt Vergunst. "Maar in die landen wordt amper naar het milieu omgekeken. In dat geval is goedkoop duurkoop, de energievervuiling is groot in Azië. Wij willen recyclen. Inmiddels hebben we een laboratorium gebouwd waar we onderzoek kunnen doen. In Terneuzen zijn we op een perceel grond een industriële pilot gestart. Een uitgelezen kans voor studenten van de UCR en de HZ om daar stage te lopen of hun master te halen."

Peter van Parys: Wind in de Zeilen als katalysator voor Nationaal Groeifonds

Peter van Parys (53) is binnen het bestuur van North Sea Port verantwoordelijk voor de planvorming voor de goederen-spoorlijn tussen Gent en Terneuzen. Het in bedrijf nemen van het spoor zal straks ook 8500 vrachtwagens per maand van de weg halen en daarmee 80% CO2 uitstoot per kilometer besparen.

"De plannen zijn erop gericht dat in de komende jaren finale besluitvorming plaatsvindt zodat ProRail en Infrabel kunnen starten met de realisatie van het spoor" vertelt Van Parys. "Vanaf 2030 verwachten we dat het spoor in bedrijf kan worden genomen. De besluitvorming rondom dit project is daarmee een langjarig project omdat het grensoverschrijdend is en zorgvuldig gedaan moet worden.

Deze spoorontsluiting in het Nederlands-Vlaamse havengebied is essentieel, zowel om economische en maatschappelijke kansen te benutten als knelpunten op te lossen. Het zorgt voor een betere bereikbaarheid van de bedrijven, wordt veiliger en past ook in het klimaatbeleid en leefbaarheid rond en in het havengebied. Daarnaast kan dit goederenspoor in de toekomst mogelijk ook reizigersvervoer per trein mogelijk maken. De spoorlijn zal straks een ring vormen rond het havengebied zodat er in geval van calamiteiten vanuit twee richtingen gehandeld kan worden. Simpel gezegd: mochten we vanaf de ene kant uitval hebben dan neemt de andere kant het over (redundantie)".

De bijdrage van € 15 miljoen uit het compensatiepakket Wind in de Zeilen heeft ook gewerkt als katalysator voor de indiening van het project bij het Nationaal Groeifonds. Dat heeft recent, onder voorwaarden, € 105 miljoen voor het spoorproject toegezegd. Al met al is het daarmee een succesvol traject met lange adem dat een mooie bijdrage zal leveren aan de welvaart, economie en werkgelegenheid in de grensoverschrijdende regio.

Afgeronde fiches

Fiche J: Aardgasvrije wijken

De door de gemeente Vlissingen ingediende subsidieaanvraag in het kader van Programma Aardgasvrije Wijken (PAW) is in maart 2022 goedgekeurd. De € 4 miljoen subsidie voor het aardgasvrij en aardgasvrij klaar maken van de Vlissingse Panoramabuurt is inmiddels overgemaakt aan de gemeente Vlissingen. Het fiche is daarmee afgerond.

Bijzonderheden

Fiche A: Overdracht van de gronden

Het stuk van een hectare met daarop het mobilisatie-complex en nog een klein perceel in het zuidwesten dient overgedragen te worden aan de regio (gemeente of provincie). De inzet is dat de gemeente Vlissingen de gronden in eigendom krijgt. Deze overdracht wacht op voldoende borging van de voorziene functie in het bestemmingsplan voor het Stadslandgoed (realisatie van een bedrijventerrein ter hoogte van het mobilisatie-complex) en de vaststelling van de regionale bedrijventerreinprogrammering.

Fiche B: Justitieel Complex Vlissingen

De ontwikkelingen op het gebied van stikstofregelgeving hebben ertoe geleid dat er meer voorbereidingstijd nodig is voor de uitwerking van het ontwerpbestemmingsplan voor het Stadslandgoed, waar het Justitieel Complex onderdeel van uitmaakt. Er wordt momenteel hard gewerkt om de oplossingsrichtingen verder uit te werken om stikstofruimte te hebben voor de realisatie en het toekomstige gebruik van het Stadslandgoed en het Justitieel Complex. Om geen vertraging op te lopen in de planning van het bouwproject Justitieel Complex Vlissingen is het echter van belang om uiterlijk in september 2022 het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. Dit tijdspad is zeer beperkt. Regio en rijk spannen zich maximaal in om deze planning te halen.

Fiche B: Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit

Het SKC opende in aanwezigheid van de minister van Justitie en Veiligheid, Yeşilgöz-Zegerius, officieel haar deuren.

Fiche C: Oprichting Delta Kenniscentrum

De Stuurgroep Wind in de Zeilen heeft in samenvattende conclusies naar aanleiding van beslispunten over het Delta Climate Center aangegeven wat volgens de overheden de uitgangspunten en kaders zijn voor de uitwerking van het projectplan voor het op te richten Delta Climate Center. Gevraagd is aan de zes founding fathers gezamenlijk het projectplan verder uit te werken, met inachtneming van de inhoud van de samenvattende conclusies over het Delta Climate Center.

Fiche D: Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) van Vlissingen heeft besloten om een ontwikkelvisie voor de Kenniswerf op te stellen samen met HZ, Scalda en Dockwize. Daardoor krijgt de looptijd van het fiche naar verwachting een langere doorlooptijd dan vijf jaar.
Daarnaast heeft het college van B&W van Vlissingen inmiddels het besluit genomen om een Wet voorkeursrecht gemeenten te vestigen op de percelen uit fiche D. Het betreft hier een voorlopige aanwijzing.

Fiche E: Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

De tweede tranche van € 5 miljoen is ontvangen van het rijk. Daarnaast is de tweede investering vanuit het Zeeuws Participatiefonds gerealiseerd. Dit betreft een investering in Elektrauvision. Elektrauvision is een toekomstige spin-off van het bestaande bedrijf Hydrauvision in Schoondijke. Dit bedrijf zal zich bezig gaan houden met elektrificatie van machines welke gebruikt worden in de industrie. De huidige werkgelegenheid is met 3 fte nog laag maar zal naar verwachting snel groeien.

Fiche F: Intercity Vlissingen-Randstad

In december 2021 is de treindienst intercity Vlissingen-Rotterdam, geheel volgens planning, in gebruik genomen. Op 13 december 2021 werd de treindienst officieel geopend.

Fiche F: Living Lab Slimme Mobiliteit

In de tweede ronde zijn er vijf pilotprojecten geselecteerd voor Living Lab Slimme Mobiliteit. De initiatieven zijn gereed om beoordeeld te worden.

Fiche F: Rail Gent-Terneuzen

Het spoorgoederenproject Rail Gent-Terneuzen heeft bij de tweede ronde investeringen van het Nationaal Groeifonds € 105 miljoen voorwaardelijk toegezegd gekregen. Hiermee is in het Nederlands deel van de financiële middelen voorzien. In lijn met de Belgisch-Nederlandse Intentieverklaring ligt de voorwaardelijkheid onder meer in een toezegging vanuit België voor een evenredig financiële bijdrage (binnen twee jaar toe te zeggen) als ook een gezamenlijke financiële aanvraag bij de Europese Unie.

Fiche G: Onderzoek Waterstofhub Zeeland

De drie deelonderzoeken over waterstof zijn afgerond:

- Onderzoek buisleiding infrastructuur wordt verder opgepakt in een breder haalbaarheidsonderzoek door North Sea Port en Gasunie.
- Onderzoek systeemintegratie is in april 2022 afgerond en de eerste resultaten zijn gepresenteerd op het Waterstofsymposium op 31 maart 2022.
- Onderzoek naar Import en export is in april 2022 afgerond en geconcludeerd wordt dat North Sea Port uitstekend gepositioneerd is om een belangrijke hub voor schone waterstof te worden.

Fiche G: Onderzoek 380 kV

Het onderzoek 380kV (kilovolt) is eind februari 2022 afgerond met als resultaat dat nut en noodzaak is aangetoond om 380kV-infrastructuur aan te leggen naar en in Zeeuws Vlaanderen.

Fiche G: Onderzoek versterking (financiële) positie North Sea Port

Het onderzoek wordt voor de zomer 2022 opgeleverd. Besloten is (in samenspraak met provincie Zeeland, MinEZK, MinFin en MinIenW) de accenten wat te verleggen en in plaats van een financieel model een afweegkader op te leveren. Een afweegkader helpt bij het prioriteren van opgaven en projecten, waaronder die voortkomen uit het Strategisch Plan Connect 2025 van North Sea Port. Het uiteindelijke doel blijft opties in beeld te krijgen voor de versterking van de (financiële) positie van North Sea Port om de forse opgaven op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en digitalisering, uit te kunnen voeren.

Fiche H: Meer huisartsen en physician assistants opleiden in Zeeland

In de instroomronde van maart 2022 zijn wederom zes HAIO's ingestroomd.

Fiche H: Toekomstbestendige zorginfrastructuur

Omdat de Zeeuwse Zorg Coalitie hard gegroeid is, hebben de gezamenlijke partijen op 14 januari een pact ondertekend. Inmiddels nemen 62 organisaties deel. De ambitie om de zorg in Zeeland toegankelijk te houden krijgt daarmee steeds duidelijker vorm.

Fiche I: Arbeidsmarkt
Tot op heden zijn 22 praktijkopleidingen bouw gestart. Inmiddels hebben negen deelnemers na afronding van het scholingstraject een reguliere baan gevonden en oriënteren twee deelnemers zich concreet op het starten als zelfstandig ondernemer in de bouw. Daarnaast zijn vijf (om)scholingstrajecten haven/logistiek gestart en hebben twee deelnemers concreet een haven gerelateerde baan gevonden. Ten slotte starten de eerste (om)scholingstrajecten zorg in september 2022. Dit heeft meer uitwerking en afstemming gevraagd dan eerder geraamd. Hiervoor zijn zeven kandidaten gestart met een voorschakeltraject.

Belangrijkste mijlpalen voor de komende zes maanden

Fiche A: Overdracht van de gronden
De overdrachtsovereenkomst tussen het rijk en de gemeente wordt getekend. Dit heeft betrekking op het stuk grond van een hectare met daarop het mobilisatie-complex en nog een klein perceel in het zuidwesten.

Fiche B: Justitieel Complex Vlissingen
De gemeente Vlissingen legt het ontwerpbestemmingsplan Stadslandgoed, waar het Justitieel Complex onderdeel van uitmaakt, ter inzage.

Fiche C: Oprichting Delta Kenniscentrum
Het streven is om voor 1 december 2022 het uitgewerkte projectplan voor het Delta Climate Center gereed te hebben.

Fiche D: Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen
De gemeenteraad van Vlissingen neemt voor het zomerreces een besluit om Wet voorkeurrecht gemeenten op de percelen uit fiche D te bestendigen.

Fiche E: Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland
De derde tranche van € 5 miljoen wordt in december 2022 verwacht.

Fiche F: Ontwikkeling stationsomgeving Vlissingen
In het Stationsgebied wordt gestart met een aantal pilots: pilot 'Identiteit Mobiliteithubs', 'Autonoom varend pontje' tussen station en stad, Pop-up locatie zomer 2022 en Participatietraject inwoners en reizigers zomer 2022.

Fiche G: Onderzoek versterking (financiële) positie North Sea Port
Het onderzoek naar de (financiële) versterking van North Sea Port wordt opgeleverd. Daarmee zijn alle (deel)onderzoeken, die vallen onder fiche Industrie en Haven daadwerkelijk uitgevoerd.
Dit betekent dat in een volgende vergadering van de Stuurgroep Wind in de Zeilen het fiche G als afgerond kan worden beschouwd. De managementsamenvattingen van deze onderzoeken worden (voor zover de informatie openbaar is) ter kennisgeving met de Stuurgroep Wind in de Zeilen gedeeld.

Fiche H: Meer huisartsen en physician assistants opleiden in Zeeland
In september 2023 zijn in de volgende instroomronde zes plekken voor de opleiding tot huisarts en zeven opleidingsplaatsen voor PA's beschikbaar.

Fiche I: Arbeidsmarkt
De instroom van nieuwe kandidaten in de (om)scholingstrajecten richting de bouw-, de haven/logistiek- en de zorgsector zal de komende periode steeds gefaseerd plaatsvinden.

2 juni 2022

Siebe Riedstra
Uitvoeringsregisseur Wind in de Zeilen

Stand van zaken per fiche

Fiche A	Vergoedingen van gemaakte kosten	10
Fiche B	Law Delta	13
Fiche C	Oprichting Delta Kenniscentrum	21
Fiche D	Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen	24
Fiche E	Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland	27
Fiche F	Bereikbaarheid	30
Fiche G	Industrie en Haven	43
Fiche H	Zorg	52
Fiche I	Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden	63
Fiche J	Aardgasvrije wijken	66
Fiche K	Ontvlechten Evides en PZEM	69
Bijlagen		70

FICHE A: VERGOEDEN VAN GEMAAKTE KOSTEN

Vergoeden van gemaakte kosten

Project afgerond

In Wind in de Zeilen was afgesproken dat het rijk alle gemaakte kosten voor de getroffen voorbereidingen voor de Marinierskazerne in Vlissingen zou vergoeden. Het ging hierbij om in totaal € 20,942 miljoen aan gemaakte kosten die het rijk aan de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen zou vergoeden.

Het bedrag is in 2020 betaald aan de Zeeuwse partijen. Daarmee zijn de benodigde maatregelen getroffen en is dit onderdeel van het fiche afgerond.

Overdracht van de gronden

Algemene beschrijving

Naast het vergoeden van de gemaakte kosten is in Wind in de Zeilen ook afgesproken om de gronden van het marinierskazerneterrein aan de regio over te dragen. Dit betreffen alle rijksgronden die in eigendom, erfpacht en ondererfpacht zijn en niet benodigd zijn voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen.

Beoogd resultaat

De overdracht van alle gronden van het marinierskazerneterrein, met uitzondering van de gronden die nodig zijn voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen. Dit betreffen:

1. gronden die door de provincie aan het rijk in erfpacht zijn uitgegeven.
2. grond in bezit van het rijk (het ministerie van Defensie), een stuk van 9 hectare in het noordwesten en een apart stuk van 1 hectare met daarop het mobilisatie-complex en nog een klein perceel in het zuidwesten: gronden gaan in de huidige bij het rijk en de regio bekende staat over in eigendom naar de regio.
3. gronden waarvan het rijk de erfpachtcanon bij North Sea Port voor 99 jaar heeft uitgegeven, waarbij de canon reeds is afgekocht en waarop een marinekazerne staat. Op dit terrein is een militair informatie-knooppunt aanwezig dat verplaatst moet worden.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) staat in de lead, samen met het ministerie van Defensie, de provincie Zeeland, North Sea Port, gemeente Vlissingen en het waterschap Scheldestromen.

Afronding project

Bijna alle gronden zijn overgedragen volgens de planning. De laatste gronden worden, in samenwerking met de provincie Zeeland, de gemeente Vlissingen en North Sea Port, zo snel mogelijk overgedragen.

Financiën

Met betrekking tot de overdracht van gronden is afgesproken dat alle gronden om niet overgedragen worden. Men zal mogelijk voor de overdracht van gronden een symbolische prijs van € 1,00 moeten hanteren.

Planning

De initiële planning was om uiterlijk in april 2021 alle gronden door het rijk over te dragen aan de Zeeuwse partijen. Bijna alle gronden zijn inmiddels overgedragen. De laatste gronden worden, in samenwerking met de gemeente Vlissingen en North Sea Port, zo snel mogelijk overgedragen.

Stand van zaken

De gronden die door de provincie aan het rijk in erfpacht zijn uitgegeven, zijn overgedragen. Een stuk van negen hectare in het noordwesten wordt gebruikt voor de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen. Daarnaast is de erfpacht tussen North Sea Port en het rijk beëindigd. De "akte van afstand erfpacht/beëindiging erfpacht" is in december 2021 bij de notaris gepasseerd. North Sea Port verhuurt momenteel de locatie van de voormalige marinekazerne aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) voor de noodopvang van asielzoekers voor een periode van zes maanden eindigend op 31 december 2022.

Ten slotte dient het stuk van een hectare met daarop het mobilisatie-complex en nog een klein perceel in het zuidwesten overgedragen te worden aan de regio (gemeente of provincie). De inzet is dat de gemeente Vlissingen de gronden in eigendom krijgt. Deze overdracht wacht op voldoende borging van de voorziene functie in het bestemmingsplan voor het Stadslandgoed (realisatie van een bedrijventerrein ter hoogte van het mobilisatie-complex) en de vaststelling van de regionale bedrijventerreinprogrammering.

Vooruitblik

De laatste acties met betrekking tot het fiche richten zich op het stuk van een hectare met daarop het mobilisatie-complex en nog een klein perceel in het zuidwesten. De overdrachtsovereenkomst tussen het rijk en de gemeente wordt getekend. Dit heeft betrekking op het stuk grond van een hectare met daarop het mobilisatie-complex en nog een klein perceel in het zuidwesten. De overdrachtsovereenkomst tussen het rijk en de gemeente dient in ieder geval voor de vaststelling van het bestemmingsplan Stadslandgoed ondertekend te zijn.

Voor de daadwerkelijke overdracht van de gronden is de voorwaarde voor de gemeente Vlissingen dat eerst de regionale bedrijven-terreinprogrammering wordt vastgesteld door de gemeenten Veere, Middelburg en Vlissingen en bekrachtigd door de provincie Zeeland (derde kwartaal 2022). Daarnaast dient het bestemmingsplan Stadslandgoed vastgesteld te zijn (uiterlijk februari 2023), waarin de voorziene functie van deze locatie als bedrijventerrein is geborgd.

FICHE B: LAW DELTA

Algemene beschrijving

Als gevolg van ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld van Nederland neemt binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) het aantal gedetineerden met extreme vlucht-, veiligheids- en maatschappelijke risico's gestaag toe. Voor deze gedetineerden is een hoog tot zeer hoog beveiligingsniveau noodzakelijk. De bestaande voorzieningen zitten echter tegen het maximum van hun capaciteit.

Daarnaast is het zowel vanuit het belang van de opsporing en vervolging, het tegengaan van ongewenste netwerkvorming in detentie als het beheersen van het dreigingsrisico tegen de inrichtingen om dergelijke verdachten/ gedetineerden gescheiden van elkaar te kunnen plaatsen.

Bovendien is een tweede extra beveiligde inrichting gewenst, waarbij de combinatie van gevangenhouden en de aanwezigheid van een hoog beveiligde zittingslocatie op een complex zorgt voor meer efficiëntie en minder risicovolle vervoersbewegingen.

De ontwikkelingen in het veiligheidsbeeld van Nederland hebben ook hun weerslag op de strafrechtketen. Het kabinet heeft daarom besloten te investeren in de bewaking en beveiliging van advocaten, officieren van justitie en rechters die bij de opsporing, vervolging en berechting van leden van de zware georganiseerde criminaliteit betrokken zijn. Naast deze persoonsbeveiliging stelt dit offensief ook eisen aan de beveiliging van de zittingslocaties waar extra risicovolle zittingen gehouden worden. De bestaande hoog beveiligde zittingslocaties zijn in aantal onvoldoende om in de vraag vanuit Rechtspraak en OM te voorzien. Dit alles heeft ertoe geleid dat er op het nieuw aangewezen terrein van het Justitieel Complex Vlissingen een hoog beveiligde zittingslocatie zal worden gerealiseerd.

Tegen deze achtergrond biedt Wind in de Zeilen de gelegenheid om Zeeland een zeer betekenisvol fysiek alternatief te bieden voor de misgelopen marinierskazerne en tegelijk in bovenstaande behoefte te voorzien. Een win-win situatie voor de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het kabinet (zie Kamerbrief van 14 juli 2020 – 'Nadereinformatie over Justitieel Complex Vlissingen').

Zo wordt er een Justitieel Complex Vlissingen gebouwd dat in elk geval de volgende functies omvat:

1. Een hoog beveiligde zittingslocatie;
2. Een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met daarbij een extra beveiligde inrichting en een steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning;
3. Een beveiligde faciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tijdens zittingsdagen kunnen overnachten en werken.

De functie van het Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde Ondermijnende Criminaliteit (SKC) wordt eveneens gevestigd in de gemeente Vlissingen.

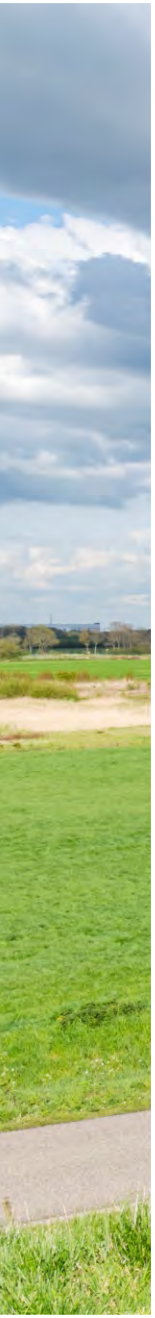

Justitieel Complex Vlissingen

Algemene beschrijving

Het Justitieel Complex Vlissingen wordt een uniek complex in Nederland waarbij delen van de strafrechtketen op één terrein worden gesitueerd om de veiligheid optimaal te borgen. Het complex heeft een dubbele functie met een eigenstandige opdracht. Een zittingslocatie is een landelijke voorziening die zich primair richt op parketten en rechtbanken ten zuiden van de grote rivieren en ook ruimte biedt voor het arrondissement Rotterdam. Door het combineren van een gevangenis en een zittingslocatie in een hoog beveiligde omgeving ontstaat een voor Nederland nieuw concept. Hierdoor kan een deel van deze zware vluchtgevaarlijke criminelen in één veilige omgeving worden gedetineerd en berecht. Dat verkleint bij een deel van de gedetineerden de vervoers-bewegingen en daarmee het risico op ontvluchting. Voor Nederland is dit een unieke combinatie.

Uitvoeringspartijen

Dienst Justitiële Inrichtingen, samen met het Rijksvastgoedbedrijf, de Raad voor de Rechtspraak, het Openbaar Ministerie, de gemeente Vlissingen, provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen.

Afronding project

De huidige planning voor de ingebruikname van het Justitieel Complex Vlissingen is medio 2028.

Beoogd resultaat

Er wordt een Justitieel Complex Vlissingen gebouwd dat in elk geval de volgende functies omvat:

1. Een hoog beveiligde zittingslocatie;
2. Een penitentiaire inrichting voor zwaardere doelgroepen met daarbij een extra beveiligde inrichting en een steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning;
3. Een beveiligde faciliteit waar rechters, officieren van justitie en advocaten tijdens zittingsdagen kunnen overnachten en werken.

Ook worden de benodigde toegangswegen aangepast.

Financiën

Voor de financiering van de hoog beveiligde zittingslocatie in Vlissingen met de beveiligde overnachtingsfaciliteit wordt structureel vanaf 2025 € 3,870 miljoen beschikbaar gesteld. Met betrekking tot de extra beveiligde penitentiaire inrichting (222 plaatsen in totaal) en het bijbehorende steunpunt van de Dienst Vervoer & Ondersteuning worden de uitgaven op structureel € 52 miljoen geraamd.

De kosten voor de inzet van het gevangenispersoneel en de investeringen in de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen ontstaan over enkele jaren. Daarom zijn ook de financiële middelen toegekend in de begroting van 2025 en verder.

Zodra een marktpartij zich heeft ingeschreven voor de aanbesteding, ontstaat er zicht op de verhouding van kosten en het financiële kader voor de bouw van het

Justitieel Complex Vlissingen in de begroting. De voorbereiding en start van de werving van het personeel start volgens planning in 2024 voor de oplevering van het Justitieel Complex Vlissingen. Tegen die tijd kan hierover meer gemeld worden.

Planning

De verwachting is dat met de start van de grondwerkzaamheden de eerste contouren van het Justitieel Complex Vlissingen eind 2022 zichtbaar zullen zijn. Het Rijksvastgoedbedrijf, DJI en de Rechtspraak werken nauw samen met de gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland en het Waterschap Scheldestromen om de realisatie van het Justitieel Complex Vlissingen mogelijk te maken. De huidige planning voor de ingebruikname van het Justitieel Complex Vlissingen is medio 2028.

Gedurende deze planning worden in overleg met de regio Zeeland afstemmingsmomenten georganiseerd met de omgeving (inwoners en het bedrijfsleven) over de voortgang van het project Justitieel Complex Vlissingen. Het ministerie van JenV zal daar actief aan bijdragen. De samenwerking tussen het rijk en de regio op het gebied van communicatie is verankerd in de werkgroep communicatie van het bouwproject Justitieel Complex Vlissingen, waarin het rijk en de regio nauw met elkaar optrekken.

Planning	Onderwerp
In 2021	Opstellen integraal programma van eisen.
2021-2023	Uitvoeren ruimtelijke procedures, zoals het verkrijgen van de vergunningen en de voorbereiding en vaststelling van het bestemmingsplan.
2021-2023	Voorbereiding, aanbesteding en realisatie voor het bouwrijp maken van de grond. Ondertekening anterieure/ samenwerkingsovereenkomst
2021-2024	Voorbereidings- en ontwerpfase, zoals het opstellen van de vraagspecificatie, de aanbestedingsprocedure en het vaststellen van het ontwerp het Justitieel Complex Vlissingen.
2024-2027	Realisatie Justitieel Complex Vlissingen inclusief de ontsluiting van openbare wegen.
2024-2027	Start werving en selectie personeel/inrichten organisatie.
2027	Oplevering Justitieel Complex Vlissingen.
Medio 2028	Ingebruikname Justitieel Complex Vlissingen.

Stand van zaken

Op 13 mei jl. heeft het (nieuwe) College van Rijksadviseurs (CRa) een bezoek gebracht aan de locatie. Het CRa heeft in 2020 een advies uitgebracht en in een visie laten beschrijven hoe het Justitieel Complex Vlissingen landschappelijk kan worden ingepast in een Stadslandgoed. Tijdens het locatiebezoek is besproken dat het CRa gedurende het ontwikkeltraject betrokken blijft als het gaat om de ruimtelijke kwaliteit van het Stadslandgoed.

De ontwikkelingen op het gebied van stikstofregelgeving hebben ertoe geleid dat er meer voorbereidingstijd nodig is voor de uitwerking van het ontwerpbestemmingsplan voor het Stadslandgoed, waar het Justitieel Complex onderdeel van uitmaakt. Er wordt momenteel hard gewerkt om de oplossingsrichtingen verder uit te werken om stikstofruimte te hebben voor de realisatie en het toekomstige gebruik van het Stadslandgoed en het Justitieel Complex. Om geen vertraging op te lopen in de planning van het bouwproject Justitieel Complex Vlissingen is het echter van belang om uiterlijk in september 2022 het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. Dit tijdspad is zeer beperkt. Regio en rijk spannen zich maximaal in om deze planning te halen.

Aandachtspunt is tevens de economische onderbouwing van het bestemmingsplan die voor de vaststelling van het bestemmingsplan afgerond dient te zijn. Het gaat hier om het vastleggen van afspraken over de benodigde grondoverdrachten en de inzet van betrokken partijen die nodig zijn voor de bouw van het Justitieel Complex, de toegangswegen en bijbehorende wateren en de ontwikkeling van het Stadslandgoed.

Het bouwproject Justitieel Complex Vlissingen wordt als een integraal Design, Build en Maintain (DBM) contract aanbesteed. Begin 2023 zal de uitvraag plaatsvinden, waarbij marktpartijen worden benaderd om zich in te schijven voor deze opdracht. In voorbereiding hierop wordt momenteel gewerkt aan de aanbestedingsdocumenten. Belangrijk onderdeel hiervan is de vraagspecificatie waarin alle ruimtelijke en technische eisen voor de bouw en het onderhoud van het Justitieel Complex Vlissingen worden beschreven. Vooruitlopend op de aanbesteding van het bouwproject Justitieel Complex Vlissingen worden voorbereidingen getroffen om op de bouwlocatie eind 2022 te starten met de sanering van ontplofbare oorlogsresten.

Ten aanzien van het personeel dat nodig is voor het Justitieel Complex Vlissingen zijn de eerste stappen gezet. Vanuit het programma 'ingebruikname JCV' is in kaart gebracht welke functiegroepen, inclusief aantallen, bij benadering nodig zijn. Ook is en wordt nadrukkelijk de verbinding in de regio gezocht, zowel met de gemeente als met de regionale opleidingsinstanties. Daarbij is ook aansluiting gezocht bij fiche I (Arbeidsmarkt) uit Wind in de Zeilen.

Vooruitblik

In de periode Q3 2022 – Q4 2022 worden de volgende resultaten verwacht:

- De gemeente Vlissingen legt het ontwerpbestemmingsplan Stadslandgoed, waar het Justitieel Complex onderdeel van uitmaakt, ter inzage. Dit moet uiterlijk in september 2022 plaatsvinden om geen vertraging op te lopen in de planning van het Justitieel Complex Vlissingen.
- Uitvoering grondoverdracht en overeenkomsten tussen gemeente Vlissingen, de provincie Zeeland, het Waterschap Scheldestromen en het rijk.
- Uitwerking van de aanbestedingsdocumenten voor het ontwerp en de bouw van het Justitieel Complex Vlissingen waaronder de vraagspecificatie.
- Aanbesteding van aanvang werkzaamheden voor de sanering van de ontplofbare oorlogsresten (eind 2022).
- Uitwerking van een passend inkoopbeleid en –strategie voor de exploitatiefase door DJI.
- Uitvoering programma 'ingebruikname JCV' door DJI, gericht op de personele organisatie van de Penitentiaire Inrichting Vlissingen.

Strategisch Kenniscentrum Georganiseerde en Ondermijnende Criminaliteit (SKC)

Algemene beschrijving
Het kenniscentrum heeft als doel om een integraal, gezaghebbend strategisch beeld te krijgen van de aard, omvang, trends en ontwikkelingen in fenomenen van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Het centrum levert onder andere een actueel beeld op om bestuur, gezag en partners in de aanpak te faciliteren bij het maken van strategische en tactische keuzes en prioritering op de langere termijn en het formuleren van doelstellingen. Het SKC wordt in Vlissingen gevestigd.

Beoogd resultaat
De vestiging en operationalisering van een SKC in Vlissingen.

Uitvoeringspartijen
Stuurgroep Kennis en Expertise en bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen.

Afronding project
Het SKC wordt uiterlijk in 2023 gerealiseerd (vestiging en volledige operationalisering).

Financiën
Voor het SKC wordt een bedrag oplopend tot structureel € 5 miljoen beschikbaar gesteld (waarvan € 2 miljoen vanuit Wind in de Zeilen). Met deze contouren en uitgangspunten wordt gekozen voor het splitsen van een zogenaamde opbouwfase van twee jaar (2021 – 2022) en een aansluitende consolidatiefase, waarin sprake is van een multidisciplinair en groeiend SKC met circa 20 tot circa 30 hoogopgeleide specialisten/wetenschappers.

Planning

2022 Bouw – ontwikkelfase		
Planning 2022		
2022	Q2	Eerste strategisch beeld ondermijning, waaronder ontwikkeling indicatoren, eerste beeld op dreigingen en contouren eindbeeld structurele beheerconstructie
2022	Q2	Opening SKC door de minister en open dagen rondom opening
2022	Q3	Opbouw team tot 25 medewerkers
2022	Q3	Door ontwikkelen actueel strategisch beeld
2022	Q4	Door ontwikkelen product portfolio
2022	Q4	Nadere concretisering wijze van samenwerking met Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit (NSOC), Landelijke Fenomeentafels Ondermijning (LFT) en Programmadirecteur-generaal Ondermijning (DGO)
2023 Bouw – ontwikkelfase > Consolidatie fase		
2023	Q2	Borging actueel strategisch beeld
2023	Q3	Borging product portfolio
2023	Q2	Vaststellen inrichting formatieplan
2023	Q1	Keuze definitieve structurele beheerconstructie
2023	Q4	Keuze definitieve locatie - huisvesting in Zeeland
2023	Q1	Keuze governance SKC

Stand van zaken

De afgelopen periode is hard gewerkt aan de verdere opbouw van het SKC. Het team van medewerkers is uitgebouwd tot 20, waarvan 10 woonachtig zijn in de provincie Zeeland. De huisvesting aan het Bellamypark in Vlissingen is verder ingericht. Er is ook veel energie gestoken in het verkennen van de governance. Dit onderdeel vergt veel tijd en is belangrijk, omdat de governance bepalend is voor de mate waarin partners via convenanten gegevens kunnen uitwisselen voor de strategische dreigingsanalyses van het SKC. De werking van de beheersorganisatie verdient permanente aandacht en is een kritische succesfactor in de werking van het SKC. Daarmee is operationalisering van het SKC nagenoeg afgerond.

De strategische samenwerking met de HZ University of Applied Sciences is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Ook heeft een onderwijsproject met de Universiteit van Gent plaatsgevonden. Daarnaast is de samenwerkingsovereenkomst met de University College Roosevelt in voorbereiding.

In mei wordt het beeld over mondiale drugsstromen gepresenteerd dat in opdracht van de minister van JenV is gemaakt. Op 1 juni 2022 vond de officiële opening plaats door de minister van JenV. Rondom de opening organiseerde het SKC ook open dagen voor belanghebbenden en de inwoners van Vlissingen.

Vooruitblik

Het SKC geniet grote belangstelling van andere organisaties. In de afgelopen maanden hebben diverse organisaties (van onderwijs en onderzoek tot potentiële opdrachtgevers) zich bij het SKC gemeld om samenwerking te verkennen. Na de opening van het SKC op 1 juni 2022 en de presentatie van de eerste dreigingsbeelden gaat het SKC nader verkennen op welke uitwerkingen van het dreigingsbeeld als eerste inspanning wordt gezet. Ook worden instrumenten zoals analysetooling en de kennisbank verder ontwikkeld.

Op onderwijsvlak zal komend half jaar de samenwerkingsovereenkomst met UCR worden getekend en zal verdere samenwerking met onderwijsinstellingen plaatsvinden.

Vanwege de afhankelijkheid van het gebruik van brongegevens van partners en de governance, worden de inspanningen voor het vinden van een definitieve ophanging van het SKC binnen het Rijk geïntensiveerd.

Net als het SKC zijn het Nationale Samenwerking tegen Ondermijnende Criminaliteit en de Landelijke Fenomeentafels relatief nieuwe samenwerkingsverbanden binnen de ondermijningsaanpak die een rol hebben op het gebied van intelligence. Dit vraagt om een goed begrip van elkaars rollen en behoeften. De komende periode worden de koppelvlakken tussen de genoemde partijen verder uitgewerkt, waarbij de Directeur-Generaal Ondermijning procesbegeleider is. Omdat deze organisaties zich begeven op het terrein van ondermijnende criminaliteit, is het van belang om de synergie te vinden ten behoeve van een veiliger Nederland.

FICHE C: Oprichting Delta Kenniscentrum

Oprichting Delta Kenniscentrum

Algemene beschrijving

Dit fiche betreft het oprichten van het Delta Kenniscentrum voor water, voedsel en energie op de Kenniswerf in Vlissingen. Hierin werken de Zeeuwse kennisinstellingen (HZ University of Applied Sciences, Scalda en University College Roosevelt) samen met Universiteit Utrecht en Wageningen University & Research. De betrokken departementen hierbij zijn de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Economische Zaken en Klimaat (EZK).

Beoogd resultaat

De missie van het Kenniscentrum is om invulling te geven aan de maatschappelijke opgave: “Leven en werken in de Delta: klimaatadaptatie door natuurlijke oplossingen”. De kernopdracht van het centrum is om innovatieve oplossingen te realiseren voor een toekomstbestendige, veilige en welvarende Delta. Op vier niveaus wordt deze opgave ingevuld: onderzoek, onderwijs, valorisatie en business development.

Uitvoeringspartijen

De founding fathers van het Delta Kenniscentrum (HZ University of Applied Sciences, Scalda, University College Roosevelt, Universiteit Utrecht en Wageningen University & Research) en het Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee (NWO-I/NIOZ).

Daarnaast zijn betrokken: het rijk, provincie Zeeland/Campus Zeeland, gemeente Vlissingen, Dockwize, Impuls Zeeland en Economic Board. Eventuele andere partijen die een rol gaan spelen, zijn bijvoorbeeld Ecoshape, Deltares, TU Delft en Universiteit Gent.

Afronding project

In de jaren 2020-2030 zijn er middelen vanuit het rijk voor het kenniscentrum beschikbaar. Vanaf 2030 draagt het bestuur van het kenniscentrum de verantwoordelijkheid voor de continuïteit en is er dus geen (financiële) steun vanuit het rijk.

Financiën

De totale bijdrage aan het Delta Kenniscentrum vanuit Wind in de Zeilen bedraagt € 68.410.000, inclusief btw. Dit betreft 48% van het totaal aan benodigde middelen in de aanloopperiode tot en met 2030. Het bedrag bestaat uit zowel een eenmalige investering (28%) als een bijdrage voor doorlopende activiteiten (72%).

Planning

Voor 1 december 2022 is er een door de founding fathers uitgewerkt projectplan voor het Delta Climate Center (DCC), dat ook is geaccordeerd door de Stuurgroep Wind in de Zeilen. In de Stuurgroep WIZ-vergadering van 20 mei 2022 is onder andere besloten de werknaam van het Delta Kenniscentrum te wijzigen in Delta Climate Center.

Stand van zaken

In de Stuurgroep Wind in de Zeilen zijn er eind mei 2022 conclusies getrokken naar aanleiding van een beslispuntennotitie DCC van de uitvoeringsregisseur. De Stuurgroep heeft hiermee uitgangspunten en kaders vastgesteld voor de uitwerking van het projectplan voor het Delta Climate Center. De komende periode is overleg gepland van de 6 founding fathers om de conclusies van de Stuurgroep te bespreken. De uitvoeringsregisseur ziet toe op de voortgang van het proces.

Vooruitblik

De komende 5 maanden wordt door de 6 founding fathers de contouren van het Delta Climate Center uitgewerkt. Dit betreft de uitwerking van onder meer de onderzoeksagenda, de onderwijs-agenda, valorisatie, business development, de governance en de business-case.

FICHE D: Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Fysieke ontwikkeling Kenniswerf Vlissingen

Algemene beschrijving

De Kenniswerf Vlissingen heeft de potentie om door te groeien naar een toonaangevende campus voor Zeeland met spin-off in heel Zeeland. Om de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf te versnellen worden de volgende projecten gerealiseerd:

1. Op de Kenniswerf wordt het Delta Kenniscentrum voor water, voedsel en energie opgericht. Met de oprichting van het Delta Kenniscentrum zal het vestigingsklimaat voor bedrijven verbeteren (fiche C).
2. Een tweede aspect betreft het vergroten van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland. Hiermee kunnen kennisintensieve bedrijven aangetrokken worden en kan geïnvesteerd worden in startups, scale-ups en groeiende ondernemingen op de Kenniswerf die ontstaan als spin-off van het Delta Kenniscentrum (fiche E).
3. Om de vestiging van bedrijven mogelijk te maken en verder te versnellen is voor de fysieke ontwikkeling van de Kenniswerf een eenmalige investering van € 15 miljoen toegezegd om het gebied verder te revitaliseren (fiche D).

Beoogd resultaat

Het resultaat is dat er binnen de Kenniswerf meer vestigingsmogelijkheden komen voor nieuwe ontwikkel-, test- en demofaciliteiten (zoals meegenomen in de plannen voor het Delta Kenniscentrum), starters, scale-ups en R&D-afdelingen. Het uiteindelijke doel is om de Kenniswerf uit te laten groeien tot een toonaangevende campus voor Zeeland met spin-off in heel Zeeland.

De opbrengst van dit fiche heeft twee effecten:

- Een sociaaleconomisch effect (het creëren van een groei- en landingsplaats voor ontwikkel-, test- en demolocaties, demolocaties en innovatieve en ambitieuze bedrijven draagt sterk bij aan de ambitie om de Kenniswerf de innovatieve broedplaats te laten zijn).
- Een werkgelegenheidseffect (circa 380 voltijdbanen als gevolg van het landen van nieuwe bedrijven op de Kenniswerf en in de regio. Door op de Kenniswerf te werken met groeiformules wordt continu nieuwe werkgelegenheid gecreëerd en gestimuleerd).

Uitvoeringspartijen

De gemeente Vlissingen is de trekker van dit fiche.

Er bestaat een sterke relatie met de fiches C, E en F en mogelijk ook met fiche B (in verband met de realisatie van het SKC). Daarom wordt er samengewerkt met vertegenwoordigers van het ministerie van BZK, de provincie Zeeland, Dockwize, Impuls en de kennisinstellingen (HZ University of Applied Sciences, Scalda en University College Roosevelt). Van belang is om de onderlinge samenhang te blijven bewaken. Daarnaast is voor een succesvolle ontwikkeling van de Kenniswerf, met een brede spin-off in Vlissingen en Zeeland ook de samenhang tussen de reeds lopende Kenniswerfontwikkeling en de voorziene impuls voor de Kenniswerf vanuit Wind in de Zeilen randvoorwaardelijk.

Afronding project

De verwachte doorlooptijd was circa vijf jaar. Het college van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Vlissingen heeft recent besloten om de ontwikkelvisie Kenniswerf op te stellen in samenwerking met HZ, Scalda en Dockwize. Dit om te komen tot een meer integrale visie. Daardoor vergt dit meer tijd dan vooraf aangenomen was en is de verwachting dat het project een langere doorlooptijd zal hebben. Na besluitvorming over de ontwikkelvisie zal meer duidelijkheid ontstaan over de doorlooptijd van dit project.

Financiën

Vanuit het pakket Wind in de zeilen is door het rijk € 15 miljoen beschikbaar gesteld: € 1 miljoen voor het opstellen van het ontwikkelplan Kenniswerf (planvorming) en € 14 miljoen voor de uitvoering van het ontwikkelplan.

Planning

Onderwerp	Planning
Planvorming Kenniswerf Bestaande uit: - Het concretiseren en actualiseren van de ontwikkelvisie Kenniswerf, i .s.m. HZ, Scalda en Dockwize, inclusief het opzetten en openen van een grondexploitatie voor de onderdelen van het plangebied Wind in de Zeilen; - Het opstellen van een lange termijn communicatie- en marketingplan. -	Q2 2022 - Q1 2023
Uitvoeringsfase	2022 -2025
Communicatie en marketing	Q4 2020, 2021-2025

Stand van zaken

Het college van burgemeester en wethouder van Vlissingen heeft begin november 2021 ingestemd met het ontwikkelplan voor de Kenniswerf. Dit ontwikkelplan is opgesteld naar aanleiding van de beschikking specifieke uitkering (SPUK) van het ministerie van BZK.

Het ontwikkelplan is ter goedkeuring aan de ministeries van BZK en Financiën aangeboden. Het ministerie van BZK en het ministerie van Financiën hebben het ontwikkelplan goedgekeurd, waarna BZK de resterende € 14 miljoen aan Vlissingen heeft overgemaakt. Hiermee kan de uitvoeringsfase starten.

Het opzetten en de besluitvorming rondom de grondexploitatie vergt meer tijd dan was verwacht.

Vooruitblik

- Besluitvorming over het vestigen van de Wet voorkeursrecht gemeenten door de gemeenteraad van Vlissingen is voorzien in Q3 2022.
- Besluitvorming over de ontwikkelvisie Kenniswerf, inclusief grondexploitatie, is voorzien in Q1 2023. Omdat het opstellen van de ontwikkelvisie meer tijd vergt dan vooraf aangenomen, is de verwachting dat het project een langere doorlooptijd zal hebben. Na besluitvorming over de ontwikkelvisie zal meer duidelijkheid ontstaan over de doorlooptijd van dit project.

FICHE E:
Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Vergroten vermogen Investeringsfonds Zeeland

Algemene beschrijving

Dit fiche bevat een onderbouwing van de extra gevraagde financiële middelen van in totaal € 20 miljoen voor het vergroten van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland. Deze middelen zijn bedoeld:

- voor het aantrekken van kennisintensieve bedrijven voor Zeeland door het fondsvermogen van het Zeeuws Participatiefonds 3 B.V. op te hogen met € 15 miljoen.
- voor het investeren in startups, scale-ups en groeiende ondernemingen, onder andere op de Kenniswerf. Zo wordt InnoGo! versterkt (€ 3,5 miljoen) en wordt de fondsomvang van het Zeeuws Participatiefonds 2 B.V. verhoogd met € 1,5 miljoen voor vervolginvesteringen in deze bedrijven.

Beoogd resultaat

Het resultaat van het project is dat de € 20 miljoen aan rijksmiddelen beschikbaar zijn gesteld aan het Investeringsfonds Zeeland, met bijbehorende bestuurlijke afspraken en besluiten in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) over eventuele aanpassingen in aandeelhouders-instructies en verantwoordingsrapportages.

De investering in het Investeringsfonds Zeeland heeft de volgende beoogde effecten:

- Effect op het vestigingsklimaat: met het vergroten van het investeringsvermogen van het Investeringsfonds Zeeland vergroot de provincie structureel de kans op meer succesvolle acquisitie van kennisintensieve bedrijven, zodat Zeeland aantrekkelijker wordt voor hoger opgeleiden en andere potentiele bedrijven (magneetwerking).
- Effect op de werkgelegenheid: hoogwaardige kennisbedrijven brengen meer toegevoegde waarde met zich mee. Kennisintensieve bedrijven creëren ook hoogwaardige werkgelegenheid voor de lange termijn. Er wordt extra werkgelegenheid verwacht: 400 fte voor € 20 miljoen.
- Sociaaleconomische effecten: het is wenselijk dat de verhouding theoretisch en praktisch opgeleiden beter in balans komt in Zeeland. Het aantrekken van kennisintensievere bedrijven helpt hierbij. Dit zorgt tevens voor een meer gevarieerde arbeidsmarkt, waardoor de mogelijkheid tot vestiging van 'nieuwkomers' wordt vergroot.

Uitvoeringspartijen

Investeringsfonds Zeeland, samen met Provincie Zeeland en het ministerie van EZK.

Afronding project

Het project loopt door tot 2023. Het totaalbedrag van € 20 miljoen wordt in verschillende tranches beschikbaar gesteld door het rijk aan het Investeringsfonds Zeeland.

Financiën

Er wordt een bedrag van totaal € 20 miljoen ter beschikking gesteld. Dit wordt als volgt verdeeld overde bestaande investeringsfondsen:

- Een bedrag van € 3,5 miljoen ten behoeve van InnoGo!
- Een bedrag van €1,5 miljoen ten behoeve van het Zeeuws Participatiefonds 2 B.V.
- Een bedrag van € 15 miljoen ten behoeve van Zeeuws Participatiefonds 3 B.V.

Het bedrag van € 20 miljoen wordt ter beschikking gesteld in vier bedragen van € 5 miljoen, te ontvangen in de jaren 2020-2023 (één tranche van € 5 miljoen per jaar). De eerste twee tranches van € 5 miljoen zijn inmiddels ontvangen, de 3e tranche van € 5 miljoen wordt in december 2022 verwacht.

Planning

De ministerraad heeft op 6 november 2020 een besluit genomen over de agiostorting van € 20 miljoen. Na de voorhangprocedure in de Tweede Kamer is op de Algemene vergadering van Aandeelhouders van het Investeringsfonds Zeeland een besluit een besluit genomen over de vergroting van het vermogen van het Investeringsfonds Zeeland. De bestuursovereenkomst “Wind in de Zeilen Innovatiefinanciering” is in februari 2021 door het rijk, provincie en Impuls ondertekend.

Stand van zaken

- Er is een plan van aanpak voor het fiche opgesteld.
- Verruimen investeringskaders fondsen InnoGo! en Zeeuws Participatiefonds heeft plaatsgevonden.
- Er is bekendgemaakt dat er meer vermogen in het Investeringsfonds Zeeland beschikbaar is en dat per bedrijf een hoger bedrag per ticket kan worden ingezet.
- Er is een actieplan opgesteld om voldoende leads te genereren. De leadflow bij InnoGo! is mede afhankelijk van de tijdige en succesvolle opstart van het Delta Climate Center (fiche C).
- Er vinden concrete gesprekken met meerdere marktpartijen plaats, welke eventueel vanuit de middelen van Wind in de Zeilen zullen worden gefinancierd. Het aantal leads neemt toe.
- De eerste investering vanuit het Zeeuws Participatiefonds is gerealiseerd. Dit betreft een investering in het bedrijf Alta Carbon Technologies (dit bedrijf gaat zich in 2023 vestigen in Terneuzen) – huidige werkgelegenheid 7 fte.
- De tweede investering vanuit het Zeeuws Participatiefonds is gerealiseerd. Dit betreft een investering in Elektrauvision. Elektrauvision is een toekomstige spin-off van het bestaande bedrijf Hydrauvision in Schoondijke. Dit bedrijf zal zich bezig gaan houden met elektrificatie van machines welke gebruikt worden in de industrie. De huidige werkgelegenheid is met 3 fte nog laag, maar zal naar verwachting snel groeien.
- De derde investering vanuit het Zeeuws Participatiefonds is toegezegd en zal komende maanden worden geformaliseerd. Het betreft een bedrijf dat een substantiële bijdrage kan leveren aan de energietransitie, mits de innovatie succesvol wordt doorontwikkeld. De naam van de investering zal bekend worden gemaakt nadat deze investeringsronde is afgerond.
- De eerste twee investeringen vanuit InnoGo! worden ook gerealiseerd. Dit betreft bedrijf Sealution, gevestigd in Goes (samenwerking met Dekimo) – huidige werkgelegenheid 5 fte. Deze ondernemer is HZ-student. Daarnaast wordt mogelijk geïnvesteerd in Omniboost te Terneuzen (startup, kennisintensief rondom ICT). Huidige werkgelegenheid: 20 fte (inclusief inhuur).
- De communicatie rondom Wind in de Zeilen vanuit het Impulscluster Innovatiefinanciering is inmiddels opgestart (dit is een continu proces).

Vooruitblik

- De derde tranche van € 5 miljoen wordt in december 2022 verwacht.
- Verwacht wordt dat in de komende maanden wederom een investering van € 1,5 miljoen vanuit het Zeeuws Participatiefonds in het kader van Wind in de Zeilen wordt gerealiseerd. In de volgende rapportage zal hierover meer worden opgenomen.

FICHE F: Bereikbaarheid

Bereikbaarheid

Algemene beschrijving
Het fiche bereikbaarheid is gericht op het verbeteren van de verbindingen tussen Vlissingen en Zeeland en de Randstad, Brabant en Vlaanderen. Het verbeteren van de bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor de sociaal-economische structuurversterking in algemene zin en in het bijzonder voor de Law Delta (fiche B) en het op te richten Delta Kenniscentrum (fiche C)..

Intercity Vlissingen-Randstad

Algemene beschrijving
Verbetering van de verbinding Vlissingen-Rotterdam/Amsterdam kan in drie stappen worden gerealiseerd:

Stap 1 (december 2021): introductie van een intercity Vlissingen-Rotterdam één keer per uur en een sprinter Vlissingen-Roosendaal twee keer per uur. Dit levert 20 minuten reistijdwinst op naar Rotterdam. Mogelijkheden om één van de sprinters door te laten rijden naar Dordrecht zal betrokken moeten worden bij een onderzoek dat ProRail uitvoert. Inzet is in ieder geval dat de aansluiting en overstapmogelijkheden in Roosendaal dusdanig zijn dat de huidige reistijden richting de Randstad en de Brabantse steden niet verslechteren.

Stap 2 (2023-2025): versnelling van de intercity door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct), in lijn met Toekomstbeeld OV 2040. Op deze manier ontstaat een reistijdwinst van 60 minuten richting Amsterdam.

Stap 3 (uiterlijk 2030): het rijk, de regio en vervoerder onderzoeken of frequentieverhoging van de intercity mogelijk is. Hiervoor worden in Wind in de Zeilen drie voorwaarden gesteld:
- Een gezonde businesscase.
- Rekenschap nemen van de perifere ligging.
- Een afspraak over een kosten-batenafweging.

Beoogd resultaat
In het bestuursakkoord wordt een aantal te behalen resultaten onderscheiden:
- Reistijdwinst: bij de introductie van de intercity (stap 1) 20 minuten richting Rotterdam, bij verdere versnelling van de intercity (stap 2) 60 minuten richting Amsterdam.
- Reistijdbaten: de reistijdbaten worden becijferd op € 1 - € 3 miljoen voor reizigers op werkdagen tussen Zeeuwse economische centra en op € 5 - € 8 miljoen voor reizigers naar economische centra buiten Zeeland.
- Indirecte economische effecten.

Het belangrijkste resultaat op korte termijn is de introductie van de intercitydienst per december 2021 binnen de huidige hoofdrailnet-concessie. Stap 2: uiterlijk in 2025 zal de dienstregeling ingaan.

Uitvoeringspartijen
Het ministerie van IenW, samen met de provincie Zeeland, NS en ProRail.

Afronding project
- December 2021: introductie intercity Vlissingen-Rotterdam (1 keer per uur), en sprinter Vlissingen-Roosendaal (2 keer per uur).
- 2023-2025: versnelling van de intercity door aansluiting van de Zeeuwse lijn op de Hogesnelheidslijn (HSL, Intercity Direct).
- Uiterlijk 2030: onderzoek naar mogelijkheid frequentieverhoging van de intercity.

Financiën
Afgesproken is dat een incidenteel bedrag van € 50 miljoen vanuit het ministerie van Defensie in het kader van Wind in de Zeilen overgeheveld wordt aan het ministerie van IenW voor de uitvoering van de infrastructurele maatregelen.
Binnen de beschikbare middelen, zoals is afgesproken in Wind in de Zeilen, wordt de intercityverbinding nader uitgewerkt. Dit betekent dat de NS een intercitydienst binnen de huidige hoofdrailnet-concessie integreert met het hiervoor beschikbare budget en dat ProRail de benodigde inframaatregelen nader uitwerkt binnen het beschikbare budget.

€ 5 miljoen van de bovengenoemde € 50 miljoen is gereserveerd voor investeringen in de infrastructuur ten behoeve van de stationsomgeving in Vlissingen, conform de afspraken gemaakt in Wind in de Zeilen.

Planning

Periode	Actie	Eigenaar
Voorjaar 2022	Start detailstudie noodzakelijke infra - aanpassingen	ProRail
2023-2025	Voorziene introductie van stap 2 waarmee 60min reistijd winst richting Amsterdam wordt gerealiseerd	NS

Stand van zaken

- In december 2021 is de treindienst intercity Vlissingen -Rotterdam, geheel volgens planning, in gebruik genomen. Op 13 december 2021 werd de treindienst officieel geopend.
- Het plan van aanpak voor de verkenning en planuitwerking van de benodigde infrastructurele maatregelen van ProRail is akkoord bevonden. Binnen twee jaar worden de eerste maatregelen zichtbaar gerealiseerd. ProRail en NS hebben een eerste beeld gegeven voor de uitwerking van stap 2, de doorkoppeling van de HSL, waarmee 60 minuten reistijdwinst naar Amsterdam kan worden gerealiseerd. Dit beeld is met regionale stakeholders besproken. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de uitwerking.

Vooruitblik

- Naar verwachting is begin najaar 2022 een scherper beeld van de infrastructurele maatregelen die nodig zijn voor de verbetering van de treindienst.
- Tevens is naar verwachting begin najaar 2022 de logistieke uitwerking van stap 2 gereed.
- Het streven is daarmee om beide onderwerpen, de infrawerken en de logistieke uitwerking voor stap 2, in de voortgangs-rapportage van december 2022 te vermelden.

Ontwikkeling stationsomgeving Vlissingen

Algemene beschrijving

Rond station Vlissingen is een traject gestart met stakeholders uit het bedrijfsleven, onderwijs en (semi-)overheden om duurzame, innovatieve mobiliteitsvormen te ontwikkelen en het stationsgebied te ontwikkelen tot dé mobiliteits-hub in de regio. Hierbij zullen huidige mobiliteitsvormen en het stationsgebied een kwaliteitsimpuls krijgen. Daarnaast zullen nieuwe, slimme en duurzame mobiliteitsvormen worden toegevoegd.
Dit leidt ertoe dat de reiziger (toerist, student, forens én inwoner) gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel kan wisselen tussen bestaande en nieuwe mobiliteitsvormen. Met deelmobiliteit (deelauto's, deelfietsen), aanvullende voorzieningen (zitmogelijkheid, toilet, waterkraan, wifi, oplaadpunten), duurzame mobiliteitsvormen, laadinfra gekoppeld aan de elementen wind, water en zon wordt het stationsgebied dé mobiliteits-hub in de regio en is de Zeeuwse beleving voor zowel inwoners als niet-inwoners compleet.

Beoogd resultaat

De doelstelling van dit fiche is een kwaliteitsimpuls geven aan het Stationsgebied, waarmee de bereikbaarheid van de diverse effectgebieden wordt verhoogd en het Stationsgebied functioneert als een motor voor economische groei. Deze kwaliteitsimpuls wordt geconcretiseerd op de onderdelen 'mobiliteit', 'duurzaamheid & energie', 'verblijfskwaliteit' en 'motor voor economische groei'.

In dit fiche wordt een tweesporenbeleid ingezet om de doelstelling te bereiken:

1. De ontwikkeling en uitvoering van een Masterplan Stationsgebied Vlissingen met alle benodigde infrastructurele maatregelen dat begin 2023 in uitvoer kan.
2. Het faciliteren van pilots die op korte termijn (vanaf 2021) kunnen starten, passen in de huidige omgeving en het vliegwiel vormen voor de infrastructurele maatregelen in het Stationsgebied.

Het onderdeel 'Ontwikkeling stationsomgeving Vlissingen' van het fiche F Bereikbaarheid kent een nauwe samenhang met het onderdeel 'Living Lab Slimme Mobiliteit':

- De mobiliteitspilots uit het onderdeel Living Lab Slimme Mobiliteit vormen het vliegwiel voor de infrastructurele maatregelen en voorzieningen in het Stationsgebied; de pilots die succesvol zijn, worden structureel ingepast in het Stationsgebied.
- Mobiliteitswensen en mobiliteitspilots vanuit de gebruikers, bedrijven of bezoekers van het Stationsgebied kunnen binnen het Living Lab Slimme Mobiliteit worden uitgevoerd.

Uitvoeringspartijen

Gemeente Vlissingen

Afronding project

De ontwikkeling van de stationsomgeving loopt door tot eind 2025.

Financiën

Voor investeringen in de stationsomgeving Vlissingen is vanuit het pakket Wind in de Zeilen € 5 miljoen gereserveerd voor aanleg infrastructuur (uit de € 50 miljoen voor infrastructurele maatregelen).

De realisatie van een Masterplan Stationsgebied en het traject om daar te komen, zal een grote aantrekkingskracht hebben op de omgeving, en biedt kansen om het beschikbaar gestelde budget te verhogen met aanvullende budgetten, zoals bijdragen van stakeholders en subsidiemogelijkheden (met cofinanciering). Daarbij valt te denken aan Europese en landelijke subsidies voor klimaatadaptatie, innovatie en experimenteerruimte. Het is dan ook van groot belang om de positieve flow te verstevigen en gezamenlijk te werken aan een multiplier van het toegekende budget.

De gereserveerde € 5 miljoen wordt, aangevuld met eventuele subsidies, ingezet voor de beoogde kwaliteitsimpulsen op het gebied van mobiliteit, duurzaamheid & energie, verblijfskwaliteit en economische groei in het Stationsgebied Vlissingen. Deze eventuele aanvullende subsidies kunnen worden toegevoegd om een hoog ambitieniveau te realiseren. Het oorspronkelijke Plan van Aanpak is daarvan echter niet afhankelijk.

Planning

<table>
<tr><th>Jan. 2021</th><th>April 2021</th><th>Mei 2021</th><th>Juli 2021</th><th>Jan. 2022</th><th>Dec. 2022</th><th>Dec. 2025</th></tr>
<tr><td></td><td colspan="4">Fase 2 ‘Inhoudelijke uitwerking & opstart pilots’ (apr 2021 – 2022)

• Uitwerking & opstart pilots
• Vorming co-creaties op deelthema’s & pilots
• Aanvullende (co-)financiering pilots
Resultaten: quick wins in de beleving van het gebied, experimenteer-ervaring en gemonitorde pilots.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="4">Fase 3 ‘Ontwikkeling Masterplan Stationsgebied Vlissingen’ (mei 2021 – jan 2023)

• Vertaling visie naar uitvoering
• Vormgeven ruimtelijke herontwikkeling
• Vaststellen infrastructurele aanpassingen
• Vaststellen & borgen van commitment relevante partijen
Resultaten: integrale aanpak & gebiedsontwikkeling van het Stationsgebied, aansluitend bij ontwikkelingen in omliggende gebieden, commitment partijen.</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="3">Fase 4 ‘Van succesvolle pilots naar permanente mobiliteitsoplossingen’

(jan 2022 – dec 2025)

• Verder vormgeven & borgen van (mobiliteits)pilots
• Borgen van samenwerking in de stationsomgeving en haar effectgebied
Resultaten: bewezen functie van het Stationsgebied voor omliggende gebieden</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td colspan="2">Fase 5 ‘Uitvoering Masterplan Stationsgebied’
(jan 2023 – dec 2025)

• Aanpassingen in fysieke omgeving
• Infrastructurele aanpassingen
Resultaten: succesvolle upgrade Stationsgebied</td></tr>
<tr><td colspan="7">Continu: Positionering, programmering & activering</td></tr>
</table>

Stand van zaken

Mobiliteitspilots

In samenwerking met Living Lab Slimme Mobiliteit wordt gewerkt aan:

- De oplevering van het haalbaarheidsonderzoek naar een Super Slim Laadplein in het Stationsgebied (eind mei 2022). Op basis van de resultaten wordt komende periode een marktverkenning uitgevoerd en wordt e.e.a. getoetst aan het beleid en de investeringsbereidheid van de belangrijkste stakeholders.
- De start van de pilot met het (op termijn autonoom) varend pontje tussen station en stad (medio juni 2022). Dit betekent voor Stationsgebied Vlissingen een nieuwe verbinding (over water) met de (binnen)stad en een extra beleving voor de bezoeker.

Daarnaast wordt vanuit project 'Ontwikkeling Stationsgebied' gewerkt aan:

- De pilot met deelfietsen (i.s.m. meerdere deelfietsaanbieders). Deze is begin 2022 van start gegaan. Halverwege dit jaar wordt een nieuwe locatie op het voorplein ingericht voor de deelfietsen waarbij uitbreiding naar andere vormen van deelmobiliteit mogelijk is. De komende periode worden hier meerdere vormen van deelmobiliteit (o.a. elektrische deelscooters) en een experiment met dropzones in Vlissingen aan toegevoegd.
- De start van de (landelijke) pilot 'Identiteit Mobiliteitshubs' medio juni 2022. Vlissingen is daarin één van de drie landelijke pilot locaties om de identiteit van hubs te ontwerpen. In juli en augustus wordt onderzoek gedaan, de resultaten worden in september 2022 opgeleverd. Met de opgedane kennis wordt een handboek ontwikkeld.

Gebiedsontwikkeling

In meerdere sessies met NS, ProRail en de provincie Zeeland zijn de uitgangspunten voor herontwikkeling van het Stationsgebied geformuleerd. Deze vormen de basis voor de uitgangspuntennotitie die met de stakeholders wordt vastgesteld en het daaruit volgende voorlopig ontwerp. Met grondeigenaren en stakeholders is doorlopende afstemming over de plannen op korte en lange(re) termijn. In het tweede half jaar van 2022 zullen zaken rondom investeringen, grondexploitatie en samenwerkingsconstructen concreter worden.

Verbinding met relevante fiches en omliggende gebieden

Om de samenhang met omliggende gebieden en relevante fiches te bevorderen, wordt de verbinding gezocht en geïnventariseerd wat de (toekomstige) vervoersstromen en het gewenste mobiliteitsaanbod hierin is. In nauwe samenwerking met Living Lab Slimme Mobiliteit, de Kenniswerf en enkele grotere werkgevers wordt gewerkt aan flankerend (mobiliteits- en parkeer)beleid en het veranderen van het mobiliteitsgedrag om daarmee werknemers, forenzen en studenten te verleiden andere vormen van mobiliteit te gaan gebruiken en daarmee de parkeerdruk op binnenstad en Kenniswerf te verminderen.

Vooruitblik

Specifiek voor de komende periode (mei 2022 – december 2022) staan de volgende mijlpalen gepland:

- Vaststellen uitgangspuntennotitie met stakeholders
- Bestuurlijke kick-off met stakeholders
- Ontwikkeling voorlopig ontwerp herontwikkeling Stations-gebied
- Ontwikkelstrategie grondeigenaren Stationsgebied
- Oplevering haalbaarheidsonderzoek en ontwikkelstrategie Superslim Laadplein
- Start pilots, programmering en pop-ups in het Stationsgebied:
  - Pilot 'Identiteit Mobiliteithubs'
  - Pilot 'Autonoom varend pontje' tussen station en stad
  - Pop-up locatie zomer 2022
  - Participatietraject inwoners en reizigers zomer 2022

Living Lab Slimme Mobiliteit

Algemene beschrijving

Zeeland wil als omgeving dienen om innovatieve mobiliteitsconcepten in een meer dunbevolkt gebied met landsgrensoverschrijdende verbindingen uit te testen. Daarom wordt het Living Lab Slimme Mobiliteit Zeeland ingericht. Het living lab dient als proefgebied voor mobiliteitsinnovaties die elders zijn ontwikkeld. Vanuit het Living Lab wordt een programma van innovatieve projecten opgezet, met als doel om deze innovaties later in Zeeland en mogelijk in de rest van Nederland verder uit te rollen. Vlissingen en omgeving zijn het focusgebied voor het living lab slimme mobiliteit, waarbij projecten in andere delen van Zeeland ook mogelijk zijn.

Beoogd resultaat

Het doel is om vanuit het Living Lab de volgende resultaten te realiseren:

- Minimaal twee meerjarig lopende pilotprojecten opzetten, waarbij tevens beoogd wordt de beschikbare middelen te koppelen aan Europese subsidie.
- Minimaal 10 kleinere direct uitvoerbare startprojecten die op de korte termijn mobiliteitsoplossingen in Zeeland uitproberen.
- Uit bovenstaande komen minimaal vijf initiatieven die na de pilot- en testfase over heel Zeeland uitgerold kunnen worden.
- Uit bovenstaande komen minimaal twee initiatieven die na pilot- en testfase in de rest van Nederland benut kunnen worden.

Hierdoor kan de reiziger (toerist, student, forens én inwoner) in Vlissingen gebruiksvriendelijk, flexibel en comfortabel wisselen tussen mobiliteitsvormen.

Uitvoeringspartijen

De provincie Zeeland, samen met de gemeente Vlissingen en het ministerie van IenW.

Afronding project

Afronding in 2025.

Financiën

Voor het Living Lab Slimme Mobiliteit wordt € 5 miljoen beschikbaar gesteld vanuit het ministerie van IenW voor de periode 2021 t/m 2025.

Planning

Periode	Fase	Resultaat
September 2021	Eerste ronde pilotprojecten geselecteerd en gereed voor uitvoering	Eerste pilots/ experimenten gestart
Januari 2022 - december 2022	Volgende ronde pilotprojecten geselecteerd en gereed voor uitvoering in voorjaar en in najaar	Volgende pilots/experimenten gestart en te starten
Juni 2021 - augustus 2022	Uitbouw Living Lab en opzet programmatische aanpak	Uitbouw tot samenhangend programma
Mei 2022	Debatdag living lab slimme mobiliteit over lopende en aankomende pilotprojecten, wordt een jaarlijks terugkerend event in Zeeland	Op 18 mei was de eerste debatdag in combinatie met met de conferentie Slimme Mobiliteit
Maart 2021 - maart 2025	Beoordeling, programmering en uitvoering	Programmering en uitvoering van pilots en experimenten
Maart 2025 - december 2025	Evaluatie en vervolg/uitrol succesvolle projecten borgen	Evaluatie van het living lab en borging van uitrol succesvolle lopende projecten.

Stand van zaken

De pilotprojecten in uitvoering leveren de eerste resultaten op. De pilot met ridesharing en cycling voor het verbeteren van de bereikbaarheid van bedrijventerrein Welgelegen In Tholen heeft gezorgd voor meer fietsen naar het werk. Ridesharing of carpoolen is recent gestart na de afschaffing van de covid19-maatregelen. Komend jaar wordt deze pilot verder uitgebouwd met meer deelnemende bedrijven.

De haalbaarheidsstudie voor superslim solarlaadplein met slimme e-deelauto's bij station Vlissingen is gereed. Uitkomst: de businesscase is positief als een aantal risico's voor investerende marktpartijen kan worden verkleind bijvoorbeeld door flankerend parkeer- en laadpalenbeleid door de gemeente Vlissingen. De volgende stappen worden gezet om te komen tot mogelijke realisatie.

De initiatieven voor pilotprojecten voor het voorjaar 2022 zijn gereed voor beoordeling door het beoordelingsteam: een vijftal pilotprojecten is geselecteerd. Het gaat om de pilot met de Nabogo-app, een Deense app die het carpoolen vanuit de dorpsgemeenschappen en rondom onderwijslocaties gaat vergemakkelijken en stimuleren. Dit als aanvulling op het openbaar vervoer. De pilot gaat na positief besluit van start in Walcheren en Tholen.

In samenwerking met gemeente Vlissingen en gemeente Schouwen-Duiveland wordt een verkenning gedaan naar de inzet van personendienstvoertuigen, van provincie Zeeland, Zeeuwse gemeenten, waterschap Scheldestromen en Rijksdiensten in Zeeland, als deelauto voor de Zeeuwse samenleving. Het streven is een dekkend deelauto netwerk voor de Zeeuwse samenleving opzetten. Daarnaast is een voorstel ingediend voor het opstellen van een position paper voor de “Verkenning autonoom vervoer van personen in Zeeland”.

Mobility as a Service (MaaS) apps

De samenwerking met het MaaS team van IenW heeft geresulteerd in een plan voor het bouwen van een MaaS-router voor de koppeling van lokaal fiets-, e-scooter, taxi- en toeristisch mobiliteitsaanbod aan MaaS alsook de koppeling van Westerschelde Ferry aan MaaS te realiseren. Zodat deze in de loop van 2022 ontsloten kunnen worden richting de MaaS-dienstverleners.

Met alle MaaS-dienstverleners van de landelijk zeven MaaS-pilots zijn gesprekken gevoerd en in het tweede kwartaal van 2022 wordt gekeken welke MaaS-apps in Zeeland kunnen worden gekoppeld aan het Zeeuwse mobiliteitsaanbod om zo reizen met MaaS-apps naar Vlissingen en Zeeland mogelijk te maken en uit te breiden.

De eerste resultaten van lopende projecten, de ervaringen van gerelateerde projecten en de projecten die in het tweede kwartaal 2022 in uitvoering gaan, zijn op de eerste debatdag op 18 mei 2022 interactief gepresenteerd aan en besproken met deelnemers.

Relevante gerelateerde projecten die afgelopen periode ook mede met hulp van de provincie Zeeland en gemeente Vlissingen zijn opgestart gaan de volgende fase in. Het Fieldlab Autonoom Varen in de haven van Vlissingen is van start en gaat deze zomer, met behulp van Vlissingse ondernemers, varen tussen station Vlissingen en de binnenstad om zoveel mogelijk kilometers te varen voor kennisontwikkeling autonoom-varen-software.

De pilot met elektrische deelfietsen in Breskens-Nieuwvliet-Cadzand-Sluis van de Zeeuwse fietscoöperatie/Movelo en gemeente Sluis heeft interesse gewekt van de Walcherse gemeenten en er wordt gekeken of de pilot al uitbreiding kan krijgen in samenwerking met het Living Lab.

Stand van zaken (vervolg)

Alle pilotprojecten die worden gesteund vanuit het Living Lab passen ook in de bredere Regionale Mobiliteitsstrategie (RMS) van de provincie Zeeland en de 13 Zeeuwse gemeenten. Succesvolle pilot-projecten kunnen door deze beleidsmatige koppeling makkelijker worden opgeschaald binnen Zeeland.

In de RMS is er een koppeling gemaakt met het verkeersmanagement in Zeeland. Hiermee wordt op termijn alle data van infrastructuur, reizigers en vervoersmiddelen bij elkaar gebracht en verwerkt tot informatie waarmee mobiliteitsbeleid verder kan worden vormgegeven om de reiziger in Zeeland de meest optimale reis te kunnen aanbieden met het mobiliteitsnetwerk van Zeeland.

Pilotprojecten	Effecten in 2022
Toogethr Ridesharing – Cycling Tholen	Doelgroep: werknemers op bedrijventerrein Weltevreden Tholen. Er wordt meer gefietst naar het werk en er is minder congestie. Effecten groeien in de loop van 2022 als meer bedrijven zich aansluiten. Carpoolen moet nog groeien, pas recent gestart na afschaffing van covid19-maatregelen.
Haalbaarheidsstudie Superslim Solarlaadplein Vlissingen	Doelgroep: marktpartijen, gemeenten en andere overheden. Verder vormgeven van de potentie voor zon op parkeerterreinen in Zeeland na lancering van de Park the Sun tool. Met de haalbaarheidsstudie krijgen marktpartijen in de haalbaarheid van superslimme laadpleinen met zonnepanelen in combinatie met het slim op- en ontladen van elektrische voertuigen.
Bouwen MaaS-Router tbv aansluiting lokale mobiliteitspartijen op MaaS apps	Doelgroep: lokale mobiliteitsaanbieders zoals fietsverhuurders, taxibedrijven, Westerschelde Ferry. Met de MaaS-router wordt het mogelijk voor lokale mobiliteitsaanbieders om laagdrempelig mee te doen met de ontwikkeling van MaaS in Zeeland.
Nabogo carpoolapp	Doelgroep: lokale gemeenschappen en leerlingen/studenten en ouders rondom vo-, mbo en hbo-scholen. Door de Nabogo-app wordt extra mobiliteitsaanbod beschikbaar gemaakt voor platteland sgebied als aanvulling op het openbaar vervoer. Dit gebeurt door het ontsluiten van de ritten die toch al gemaakt worden door de gemeenschap.
Position paper Verkenning Autonoom vervoer voor personen, Rebel groep	Doelgroep: Zeeuwse overheden, ministerie IenW, RDW, marktpartijen Met het position paper wordt inzichtelijk gemaakt wat autonoom rijden voor personen voor Zeeland kan betekenen en wat Zeeland voor autonoom rijden kan betekenen.
Verkenning inzet dienstauto's overheden als deelauto, Advier	Doelgroep: Zeeuwse gemeenten, provincie, Waterschap, RWS, PI Met de verkenning wordt de potentie van inzet van dienstauto's als deelauto voor de Zeeuwse samenleving inzichtelijk gemaakt en advies opgesteld hoe we deze potentie in kunnen zetten om massa te maken op het gebied van deelauto-aanbod in Zeeland.

Vooruitblik

De komende maanden gaat de volgende ronde projecten in uitvoering, Er wordt verder gewerkt aan het gereed maken van andere projecten voor de volgende pilotronde begin 2023.

In de loop van 2022 kan gereisd worden met een aantal MaaS-apps in Zeeland. Een groot deel van het Zeeuwse mobiliteitsaanbod is vindbaar in de apps zodat inwoners, bezoekers en forenzen een ketenreis kunnen plannen, boeken en betalen van en naar Vlissingen en daarna naar meer delen in Zeeland. Daarbij wordt ook samen met het MaaS-team van IenW en de toeristische sector verder gewerkt aan de grensoverschrijdende samenwerking met Noordrijn-Westfalen en Vlaanderen.

Ook wordt in samenwerking met het data-team Zeeland en het reeds lopende Regiodeal-project rondom smart mobility voor onderwijs onderzocht of reizigers-, voertuig- en infradata beter kan worden benut om het publiek vervoerssysteem efficiënter te maken. Dit in combinatie met realisatie van schoolmobiliteitshubs bij alle Zeeuwse vo-, mbo- en hbo-locaties en de hub-ontwikkeling van het Stationsgebied Vlissingen.

In nauwe samenwerking met Stationsgebied Vlissingen wordt verder samengewerkt met het fiche Law Delta en het Stadslandgoed om een passend mobiliteitsaanbod te maken tijdens de bouw en na realisatie voor de medewerkers en bezoekers van het JCV en het Stadslandgoed. Met het fiche Zorg wordt overleg opgestart om te verkennen welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn om slimme mobiliteit in te zetten om de bereikbaarheid van de zorg en het mobiliteitsaanbod voor de zorgmedewerkers te verbeteren.

Samen met de gemeente Vlissingen (sociaal domein) wordt een verkenning voor pilotprojecten opgestart in buurten waar het gebruik van slimme mobiliteitsvormen zoals deel e-bikes en e-auto's niet vanzelfsprekend is.

Vanuit het Living Lab wordt gekeken welke rol ingenomen kan worden ter versterking van de ontwikkeling en realisatie van mobiliteitshubs in alle Zeeuwse gemeenten ter ondersteuning van het transport bij openbaar vervoer knooppunten en wijk- en buurthubs.

Ook worden de voorbereidingen voor de debatdag Living Lab slimme Mobiliteit 2023 gestart.

Rail Gent-Terneuzen

Algemene beschrijving

Om knelpunten in het spoornetwerk in de Kanaalzone Gent-Terneuzen te verhelpen, is een proces uitgewerkt om op basis van een ontwikkeld adaptief systeem te besluiten welke infrastructurele werken benodigd zijn. Het Belgisch-Nederlandse pakket aan maatregelen betreft de noordelijke aansluiting Zandeken en de uitbreiding van de bundel Zandeken (A1), een zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug (A3) en de spoorverbinding tussen Axel en Zelzate (A4). Een dergelijk proces wordt mogelijk op termijn ook ingericht voor het personenvervoer.

Beoogd resultaat

Het ministerie van IenW, de provincie Zeeland en de gemeente Vlissingen voorzien dat de middelen vanuit Wind in de Zeilen worden aangewend voor de volgende resultaten:

- Uitvoeren onderzoek naar de vervolgstappen in de adaptieve ontwikkelstrategie. De basis hiervoor vormt de intentieverklaring. Daarover is formeel besloten door de betrokken bestuurlijke partijen waar onder het ministerie van IenW. Voor het ministerie loopt de instemming mede via het bestuurlijk overleg MIRT.
- Realisatie van de zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug, indien dit noodzakelijk blijkt op basis van de uitkomsten van de adaptieve ontwikkelstrategie en de bestuurlijke besluitvorming op basis daarvan.

De maatregelen leveren tot € 7-10 miljoen per jaar aan transportbaten op. De indirecte baten worden geraamd op 10-15% van de jaarlijkse baten. Voor Rail Gent-Terneuzen komt dit neer op circa € 0,7-1 miljoen.

Uitvoeringspartijen

Het ministerie van IenW/ProRail, samen met onder meer provincie Zeeland en North Sea Port. North Sea Port had de regie in de ontwikkeling van de intentieverklaring, waarin deelnemende partijen onder meer wordt gevraagd in te stemmen met de adaptieve ontwikkelstrategie. De intentieverklaring is getekend. Voor het vervolg wordt nu de bijpassende governance ingericht in samenspraak met de relevante overheden en infrapartijen.

Afronding project

Dit wordt voorzien in 2023-2025, indien enkel voor realisatie van een zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug wordt gekozen op basis van de adaptieve ontwikkelstrategie.

Financiën

Conform de gemaakte afspraken in Wind in de Zeilen heeft de Nederlandse overheid een bedrag van € 15 miljoen gereserveerd, waardoor een zuidoost-boog bij de Sluiskilbrug mogelijk wordt. Deze zuidoost-boog is onderdeel van de drie samenhangende infra-projecten, waarover op basis van de adaptieve strategie te zijner tijd een besluit genomen wordt over het te volgen ontwikkelpad, en welke infraprojecten gerealiseerd gaan worden. Conform besluiten van zowel de bestuurlijke stuurgroep Wind in de Zeilen (op 26 november 2020) als het bestuurlijk overleg MIRT 2020 wordt € 2 miljoen van de € 15 miljoen gebruikt voor de bekostiging van de uitwerking van de plannen.

Planning

De start van de productiefase was vertraagd tot Q2 2022, omdat het maken van afspraken over de binationale governance structuur tussen België en Nederland complex was. Deze fase is inmiddels ingegaan. Ook het samenstellen van de projectorganisatie vraagt meer tijd, onder meer vanwege personeelstekort.

Met de productiefase wordt de fase aangeduid, waarin het infrastructureel ontwerp op detailniveau wordt uitgewerkt dat nodig is voor de formele besluitvorming en vergunningen. Onderdeel hierbij is het doorlopen van wettelijke procedures in de voorbereiding van de aanleg van het project. Tevens wordt op basis van de uitkomsten van het adaptief systeem een besluit genomen over grondverwerving en het verleggen van kabels en leidingen ten behoeve van infra-maatregelen A1 en A3.

De planuitwerking van maatregel A4 loopt ondertussen door. De beslismomenten (kantelpunten) over het wel of niet overgaan en de doorlooptijd tot realisatie zullen opnieuw moeten worden bepaald, afhankelijk van de gekozen procedures.

Stand van zaken

De binationale governance-structuur is vastgesteld en diverse onderdelen in de uitvoering van het projectplan worden inmiddels ingezet door verschillende werkgroepen. Het project is daarmee van start gegaan.

Het spoorgoederenproject Rail Gent-Terneuzen heeft bij de tweede ronde investeringen van het Nationaal Groeifonds € 105 miljoen voorwaardelijk toegezegd gekregen. Hiermee is in het Nederlands deel van de financiële middelen voorzien. In lijn met de Belgisch-Nederlandse Intentieverklaring ligt de voorwaardelijkheid onder meer in een toezegging vanuit België voor een evenredig financiële bijdrage (binnen twee jaar toe te zeggen) als ook een gezamenlijke financiële aanvraag bij de Europese Unie.

Met de ingestelde projectorganisatie, het projectplan en financiële bijdrage kunnen het Nederlandse ProRail en Belgische Infrabel - met coördinatie vanuit North Sea Port - nu de uitvoering ter hand nemen binnen de door de Nederlandse en Belgische regering afgesproken kaders en financiële arrangementen.

Vooruitblik

Met de financiering vanuit het groeifonds en de opgezette projectorganisatie is voor het Nederlandse deel van het project de benodigde inzet geleverd. Hierbij is de bijdrage van € 15 miljoen vanuit Wind in de Zeilen een belangrijke katalysator geweest.

Het projectplan wordt vastgesteld in Q2 2022 en gelijktijdig is de verkenningsfase reeds gestart. De verschillende studies zullen met het oog op de formele procedures richting de uitvoering worden opgesteld volgens het in de Belgisch-Nederlandse Intentieverklaring opgenomen tijdspad. Dit wordt geactualiseerd door de nu ingestelde projectorganisatie op basis van de te doorlopen wettelijke procedures.

Over de rapportage van het totale project Rail Gent Terneuzen ten behoeve van Wind in de Zeilen en het Nationaal Groeifonds zullen het ministerie van IenW, de projectorganisatie en het programmateam Wind in de Zeilen de benodigde afspraken maken om dit zo effectief en efficiënt mogelijk vorm te geven.

FICHE G: Industrie en Haven

Onderzoek waterstof-hub Zeeland

Algemene beschrijving

Gezien de huidige koppositie van Zeeland op het terrein van waterstof wordt in gezamenlijkheid tussen het rijk en de regio een verdere impuls gegeven aan de ontwikkelingen van de waterstofeconomie. Dit sluit aan bij zowel de Waterstofvisie van het ministerie van EZK als de bevindingen van het recent uitgebrachte rapport van de Taskforce Infrastructuur Klimaattransitie Industrie (TIKI) en de Regionale Energiestrategie Zeeland. Samen geven het rijk en de regio een ontwikkelplan vorm om een waterstof-hub flagship-project in Zeeland te realiseren, waarbij verbinding wordt gezocht met het Delta Kenniscentrum (fiche C).

Het ambitieuze Hydrogen Delta Programma van Smart Delta Resources (SDR) heeft tot doel de industrie te verduurzamen door grijze waterstof uit te faseren door middel van blauwe, groene, gele en mogelijk oranje waterstof. Daarbij heeft het programma de ambitie de regio te positioneren als grootste waterstofcluster van Nederland, Vlaanderen/België én Europa. Dit door op grote schaal groene waterstof te produceren, lokaal te verbruiken én te importeren en exporteren.

Beoogd resultaat

- Activiteit 1: technisch-economisch onderzoek naar de regionale waterstof-backbone in het North Sea Port havengebied (van Vlissingen tot Rodenhuize, in afstemming met behoefte CO2-backbone);
- Activiteit 2: locatie-engineering van centrale elektrolyserlocatie Deltaurus 3 (Sloegebied Vlissingen);
- Activiteit 3: onderzoek naar import, opslag, lokaal/regionaal gebruik, waarbij de focus onder meer ligt op (zware) voertuigen, (binnen)scheepvaart en MKB (grootschalige industrie is reeds in kaart gebracht) en exportkansen voor North Sea Port.

De drie activiteiten leiden tot de volgende te behalen resultaten:

- Financierings- en engineeringspropositie van de regionale waterstof-backbone (voor publieke en private financiers, EU en NL-subsidies);
- Omgevingskaart voor systeemintegratie van centrale elektrolyserlocatie zodat initiatiefnemers van Deltaurus 3 panklaar kunnen instappen;
- Economisch en duurzaamheidsperspectief voor waterstof-hub (import, opslag, lokaal/regionaal gebruik, export) in North Sea Port.

Met deze maatregelen wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

SDR is de actiehouder, samen met het ministerie van EZK, provincie Zeeland, North Sea Port en andere betrokken bedrijven worden de resultaten opgeleverd.

Afronding project

Dit onderdeel omvat vier fasen. De vierde fase dient in 2030 gereed te zijn.

Financiën

Activiteit 1	€ 25.000
Activiteit 2	€ 85.000
Activiteit 3	€ 90.000
Totaal	€ 200.000

In maart 2021 is besloten de scope van Activiteit 1 (regionale buisleidingen) in een projectvorm te ontwikkelen met SDR-partners Gasunie en North Sea Port, waardoor er minder externe inzet vereist zal zijn om deze Activiteit te realiseren. Deze aanpassing in aanpak heeft geleid tot een wijziging in budget allocatie tussen de onderdelen 1, 2 en 3.

Stand van zaken

Activiteit 1: Buisleiding infrastructuur

Dit project wordt als onderdeel van het Hydrogen Delta Network uitgevoerd in een breder haalbaarheidsonderzoek door North Sea Port en Gasunie. Vanaf medio 2022 zal het project overgaan in de projectfase; de start van de engineering en de ruimtelijke procedures.

Activiteit 2: Onderzoek naar systeemintegratie van een 1 GW electrolyzer

Vanaf augustus 2021 is er met Witteveen + Bos, DNV en een stuurgroep, bestaande uit SDR-bedrijven, gewerkt aan het onderzoek. Het onderzoek is in april 2022 afgerond en de eerste resultaten zijn gepresenteerd tijdens het waterstofsymposium op 31 maart 2022.

De studie geeft inzichten in de randvoorwaarden die nodig zijn voor de realisatie van een electrolyzer op GW-schaal, zoals de watervoorziening, stroomvoorziening en aansluiting op de backbone. Verder beschrijft de studie kansen rond hergebruik van de geproduceerde warmte en zuurstof. De inzichten worden gebruikt in de ontwikkeling van de diverse elektrolyseprojecten en zijn gedeeld met de verschillende netbeheerders, die veelal verantwoordelijk zijn voor de noodzakelijke randvoorwaarden.

Activiteit 3: Onderzoek naar import en export

Vanaf juni 2021 wordt er met Buck Consultants International, CE Delft en een stuurgroep bestaande uit SDR-bedrijven gewerkt aan het onderzoek. Het onderzoek is in april 2022 afgerond. Uit de studie blijkt dat North Sea Port uitstekend gepositioneerd is om een belangrijke hub voor schone waterstof te worden. De kostenraming en het onderzoek naar kansrijke exportlanden laten zien dat het economisch haalbaar is om de importketen in de regio te ontwikkelen, terwijl import door extra flexibiliteit kan helpen de lokale groene productieketen te versterken. De studie concludeert dat de hubfunctie kan zorgen voor honderden nieuwe banen. Meer informatie kunt u vinden op:
https://www.smartdeltaresources.com/studie-concludeert-north-sea-port-uitstekend-gepositioneerd-voor-schone-waterstofhub

Met de oplevering van de onderzoeken naar de drie bovenstaande activiteiten is het onderdeel Waterstofhub Zeeland van het fiche Industrie en Haven afgerond.

Onderzoek 380 kV

Algemene beschrijving

Voor een gezonde concurrentiepositie is het voor de Zeeuwse industrie en havens essentieel om tijdig gebruik te kunnen maken van een hoogspannings-netwerk. Dit hoogspanningsnetwerk stelt bedrijven in staat te verduurzamen.

Het elektriciteitsverbruik in Zeeuws-Vlaanderen neemt richting 2030 en daarna fors toe. Deze elektriciteit is nodig om te kunnen verduurzamen door middel van onder andere elektrificatie, de productie van groene waterstof en ook CCS. Hiervoor is een uitbreiding van het 380kV netwerk richting Zeeuws-Vlaanderen nodig. North Sea Port, TenneT, het ministerie van EZK, provincie Zeeland en SDR hebben een gezamenlijke verkenning uitgevoerd, waarna nut en noodzaak is aangetoond van een '4 circuits' verbinding naar Zeeuws-Vlaanderen. Het project is opgenomen in het MIEK-overzicht 2021 (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat).

Beoogd resultaat

Een bijdrage leveren aan een tijdige realisatie van een 380kV verbinding naar Zeeuws-Vlaanderen door o.a. het verkennen van nut en noodzaak, de contouren (op hoofdlijnen) en opname in het MIEK.
Met deze infrastructuur wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

North Sea Port is de actiehouder geweest tijdens de verkenning. De verantwoordelijkheid voor het MIEK ligt bij het ministerie van EZK. En voor de Rijkscoördinatieregeling (RCR) procedure ligt deze bij het ministerie van EZK en bij Tennet.

Afronding project

De verkenning is eind februari 2022 afgerond.

Financiën

Niet van toepassing.

Planning

1.	Bepalen en vastleggen nut en noodzaak	januari 2021 t/m juni 2021
2.	Project opnemen in MIEK	juli 2021 t/m oktober 2021
3.	Vaststellen contouren (op hoofdlijnen)	november 2021 t/m december 2021
4.	Omgevingsmanagement	doorlopend
5.	Overgang verkenning naar start RCR	eind 2022

Voordat van de gezamenlijke verkenning kan worden overgegaan naar de start van de RCR-procedure, is eerst nog meer informatie nodig.

Het komend half jaar voert TenneT diverse technische studies uit, gelet op de grote complexiteit van de kruising van de Westerschelde.

Het ministerie van EZK zal vervolgens een RCR-procedure starten. Betrok-kenheid van stakeholders is stevig verankerd in de procedure.

Stand van zaken

1. Het onderzoek/verkenning is in februari 2022 afgerond.
2. De eindrapportage is opgeleverd aan betrokken organisaties.
3. Op basis van de inhoud van de eindrapportage is nut en noodzaak aangetoond van de aanleg van 380kV infrastructuur naar en in Zeeuws-Vlaanderen
4. De eindrapportage heeft gediend als input voor de Cluster Energie Strategie Schelde-Deltaregio (CES). Op basis van de CES is het project 380kV Zeeuws-Vlaanderen opgenomen in het MIEK-overzicht 2021.
5. De contouren zijn op hoofdlijnen vastgesteld.
6. Overgang verkenning naar start RCR; o.a. aanvullend onderzoek door Tennet.
7. Start RCR. Hiermee is het onderdeel 380kV van het fiche Industrie en Haven afgerond.

Onderzoek CCS/CCU (Carbon Capture & Storage/Carbon Capture & Utilization

Algemene beschrijving

De industriële bedrijven in Zeeland zijn hoogwaardig, energie-intensief en divers. Zeeland is het grootste waterstofcluster van Nederland, en de eerste regio met grootschalige aanlanding van groene windstroom. Industrie en havens staan voor de opgave om concurrerend te blijven, in een wereld waarin de energie- en grondstofvoorziening snel klimaatneutraal moet worden, en waarin toegang tot klimaat neutrale energievormen in combinatie met slimme ICT een steeds belangrijkere concurrentiefactor en daarmee vestigingsfactor wordt.

Voor de Zeeuwse industrie en havens is het essentieel om tijdig en tegen gelijke kosten net als andere Nederlandse industrieën gebruik te kunnen maken van verzwaring van het elektriciteitsnet, en van waterstof en/of CO2-opslag-faciliteiten, zodat men kan blijven concurreren met industrieën elders.

Dit fiche richt zich op de wens om vervolgstudies te versnellen. Juist deze versnelling van geselecteerde studies moet het voor de Zeeuwse bedrijven mogelijk maken om maximaal bij te dragen aan de 2030 CO2-reductie doelstellingen in het Klimaatakkoord en tijdig klaar te zijn voor subsidie aanvragen.

Beoogd resultaat

Het versnellingstraject beoogt op specifieke onderdelen van het geïntegreerde project (keten: afvang, transport en opslag) ontwerp pre-FEED-engineering studies uit te voeren in samenwerking met partijen in de keten.

De versnelling stelt de betrokken partijen in staat om in Q3 2021 (dit betekent een versnelling van een half jaar) gereed te zijn met een voldoende gedefinieerd project ontwerp wat betreft transport via schip of buisleiding en wat betreft ontwikkeling van voldoende opslagcapaciteit in bv. oude gasvelden zodat financieringsvoorstellen in bijvoorbeeld SDE++ (en Innovation Fund) kunnen worden voorgelegd. (SDE++ = Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie en klimaattransitie)

Het projectontwerp geeft ook de mogelijkheid om tijdig met bijvoorbeeld het ministerie van EZK uitdagingen te bespreken die bij uitstek voor de ontwikkeling van CCS vanuit de Zeeuwse regio kansen biedt voor specifiek flankerend beleid.

Met deze maatregelen wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

Ministerie van EZK/RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) is de actiehouder.

Inhoudelijk aanspreekpunt is SDR, samen met North Sea Port. De projectorganisatie wordt vormgegeven vanuit North Sea Port, in samenwerking met betrokken bedrijven. Adviesbureau Fluor is aangesteld om de studiewerkzaamheden uit te voeren.

Afronding project

In het derde kwartaal van 2021 zijn uitkomsten gereed om verdere stappen te nemen.

Financiën

Er is een bedrag van € 150.000,- beschikbaar voor de uitvoering van het onderzoek. Het project is inmiddels afgerond en de totale kosten van dit onderzoek bedragen € 228.245,93. Het havenbedrijf North Sea Port draagt de resterende kosten

Stand van zaken

Dit onderdeel van het fiche G is in september 2021 succesvol afgerond. In de studie is een mogelijke optimalisatie van de CCS-keten van en tussen enkele bedrijven in het Nederlandse deel van North Sea Port onderzocht.

De studie had een technisch deel, waarin de verschillende optimalisaties technisch uitgewerkt zijn. Dit technische deel is gebruikt om een analyse te maken van de ruimtelijke consequenties en een mogelijke projectplanning. Uit de studie blijkt dat optimalisaties technisch en plannings- technisch gezien mogelijk zijn.

Verder is in het financiële deel een kostenraming gemaakt die met de bedrijven uit de CCS-keten besproken wordt om het mogelijke financiële voordeel van deze optimalisatie te kunnen beoordelen.

De eindresultaten zijn met enkele bedrijven besproken en positief ontvangen. De resultaten worden nu verder op haalbaarheid onderzocht.

Met de oplevering van het onderzoek naar CCS/CCU is het onderdeel CCS/CCU van het fiche Industrie en Haven afgerond..

Onderzoek versterking (financiële) positie North Sea Port

Algemene beschrijving

North Sea Port staat voor buitengewoon hoge maar noodzakelijke investeringen in infrastructuur, energietransitie en het tegengaan van klimaatverandering.
De huidige vermogenspositie van North Sea Port is onvoldoende om deze investeringen zelf te dragen. Het is essentieel dat de Zeeuwse industrie - tijdig en tegen gelijke kosten als andere Nederlandse industrieën - gebruik kan maken van een verzwaard elektriciteitsnet, van waterstof en/of CO2-opslag.

Om financiële uitdagingen van North Sea Port goed in kaart te brengen, is onderzoek nodig. Een breed alternatievenonderzoek is het meest kansrijk, omdat de investeringen ook noodzakelijk zullen zijn voor alle andere havens in Zuidwest- Nederland en Vlaanderen. Het onderzoek zal zich ook richten op de mogelijkheden van samenwerkingsverbanden in dit gebied, die kunnen leiden tot lagere kosten en investeringen en een grotere slagkracht.

Beoogd resultaat

Het alternatievenonderzoek moet een oplossings- en voorkeursroutes opleveren om de financiële positie van North Sea Port te versterken en de vereiste forse investeringen, onder andere op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en digitalisering, uit te kunnen voeren. Het onderzoek zal de behoefte aan financiële middelen kwantificeren en valideren, de mogelijkheden voor financiële dekking vaststellen en alternatieven voor het invullen van de uitdagingen voor het havengebied North Sea Port aangeven. Het beoogde resultaat moet de instemming hebben van de aandeelhouders van North Sea Port en andere Nederlandse en Vlaamse stakeholders. De oplossing moet tevens staatssteun-proof zijn en conform andere toepasselijke wetgeving, zoals het Vlaamse havendecreet en vigerend overheidsbeleid.

Met deze maatregelen wordt bijgedragen aan het toekomstbestendig maken van de Zeeuwse havens en industrie, waarmee concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Het heeft een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en zorgt voor versterking van het vestigingsklimaat.

Uitvoeringspartijen

North Sea Port is de actiehouder. In samenwerking met de ministeries van Financiën, EZK, IenW en provincie Zeeland, worden de resultaten opgeleverd.

Afronding project

Opleverdatum breed alternatievenonderzoek: in december 2021 volgt het goedkeuringsproces voor betrokkenen.

Financiën

Er is een bedrag van €200.000,- beschikbaar voor de uitvoering van het onderzoek.

Planning

Het onderzoek zal voor de zomer 2022 worden opgeleverd.

Stand van zaken

Het onderzoek naar de versterking van de (financiële) positie van North Sea Port is van start gegaan met de gunning van het onderzoek aan Erasmus Centre For Urban, Port and Transport & Ecorys. De planning kende vanaf de start afhankelijkheden, waaronder een afhankelijkheid ten opzichte van de afronding van parallelle onderzoeken. Daarmee wordt inzicht in de (financiële) omvang van opgaven verschaft, bijvoorbeeld in het kader van de flagship-projecten Wind in de Zeilen en het definitief afronden van het strategisch plan van North Sea Port.

De besluitvorming over de strategische opties die het onderzoek op een rij zet, maakt geen onderdeel uit van het onderzoek. Niet alle opgaven kunnen financieel uitgekristalliseerd zijn. Er is ook vastgesteld dat er bredere mechanismen relevant zullen zijn in de vormgeving van de transitie, zoals governance en wetgeving. Deze en het bijpassende afwegingkader zullen ook bij de strategische opties worden betrokken. Als gevolg van de verschillende afhankelijkheden voor dit onderzoek heeft planning van het onderzoek vertraging. De oplevering gebeurt in samenspraak met alle partijen die het onderzoek begeleiden (ministerie, provincie en havenbedrijf).

In het kader van het project “Versterking financiële positie North Sea Port ”dat EUR en Ecorys uitvoeren in opdracht van de Provincie Zeeland en in nauwe samenwerking met North Sea Port zelf, en met een werkgroep waarin, naast het havenbedrijf en Provincie ook MinEZK, MinFin en MinIenW plaatsnemen, is besloten om, de accenten te verleggen, zonder het einddoel daarmee uit het oog te verliezen. In plaats van het financieel model is door de begeleidende partijen afgesproken te komen tot een afweegkader.

Vooruitblik

Er is een nieuwe strategie van het Havenbedrijf, er zijn provinciale, Europese en nationale ambities, nieuw kabinetsbeleid en regulering. Een afwegingskader zal helpen te prioriteren in de opgaven en projecten die uit deze ambities en rijksbeleid voortkomen. Het biedt tevens een handvat voor het havenbedrijf en betrokken stakeholders in het type betrokkenheid (financieel, organisatorisch, regulatoir) en de rol die daar het beste bij past. Het onderzoek zal voor de zomer 2022 worden opgeleverd.

Het is vastgesteld dat het essentieel is dat de Zeeuwse industrie, tijdig en tegen gelijke kosten als andere Nederlandse industrieën, gebruik kan maken van onder meer een verzwaard elektriciteitsnet, van waterstof en/of CO2-opslag. Dit om het havengebied en de industrie toekomstbestendig te maken, zodat concurrerend geopereerd kan worden, banen behouden kunnen blijven en private partijen verder kunnen investeren en uitbreiden. Dit allemaal gericht op een structureel positief sociaaleconomisch effect, een positief effect voor de klimaatdoelstellingen van Nederland en voor versterking van het vestigingsklimaat. Hiervoor lopen inmiddels diverse trajecten die vanuit de ministeries met bedrijven, havenbedrijf en regio zijn ingezet.

De finale besluitvorming over de strategische opties zal geen onderdeel uitmaken van het onderzoek. Het onderzoek levert als resultaat de gevalideerde en kansrijke opties ter versterking van het havengebied van North Sea Port, zodat de nodige en gewenste investeringen gedaan kunnen worden in infrastructuur, energie-transitie en het tegengaan van klimaatverandering. Dit conform de afspraken gemaakt met Wind in de Zeilen.

FICHE H: Zorg

Zorg

Algemene beschrijving

De bevolking veroudert, veel jonge mensen trekken weg uit Zeeland. Dat geldt ook voor de populatie die in de zorg werkt. Radicale, innovatieve oplossingen zijn nodig om te voorkomen dat de Zeeuwse zorginfrastructuur vastloopt met alle gevolgen van dien voor de leefbaarheid en ook voor de economie. De betrokken partijen in Zeeland hebben elkaar gevonden in een integrale, programmatische aanpak die de zorg klaar maakt voor de toekomst: de Zeeuwse Zorg Coalitie. Zij gaan een vernieuwde, deels gedigitaliseerde, zorginfrastructuur realiseren die:

- persoonsgerichte zorg en ondersteuning van goede kwaliteit garandeert.
- zorg snel en dicht bij huis levert.
- aantoonbaar bijdraagt aan de gezondheid (en het vertrouwen) van de Zeeuwse bevolking.
- de zorg duurzaam betaalbaar houdt, ook als de bevolking verder vergrijst.

Om dit te realiseren is de vernieuwings- en investeringsprogramma 2020-2024 opgezet, die bestaat uit de volgende, samenhangende onderdelen:

1. Huisartsen en Physician Assistants (PA's) opleiden in Zeeland.
2. Ontwikkelen van een toekomstbestendige zorginfrastructuur.
3. Realiseren van drie integrale gezondheidscentra in Vlissingen.

Meer huisartsen en physician assistants opleiden in Zeeland

Algemene beschrijving

Deze maatregel omvat het verbeteren van de eerstelijnszorg door het structureel opleiden van huisartsen en PA's binnen Zeeland gedurende de gehele opleidingsduur. De Huisartsopleiding Nederland en het Erasmus MC zijn gezamenlijk een pilot gestart per september 2020, waarbij vier HAIO's (Huisarts in Opleiding) de hele opleiding in Zeeland doorlopen. Het terugkomonderwijs wordt georganiseerd in Rotterdam.

De pilot is in 2021 voortgezet. In maart 2021 zijn de eerste vier aangeboden plekken ingenomen. Onder de voorwaarde dat er voldoende opleiders en kwalitatief goede opleidingsplekken in Zeeland gerealiseerd kunnen worden, is het aantal opleidingsplekken vanaf september 2021 verhoogd naar 12 (tweemaal zes) instroomplekken per jaar.

In Wind in de Zeilen is afgesproken om te verkennen of het extra opleiden van PA's voor de huisartsenzorg haalbaar is in Zeeland, en bij een positieve uitkomst van deze verkenning vanaf 2021 10 PA's te gaan opleiden in Zeeland. Zoals in de tweede voortgangsrapportage vermeld, is dit meer dan haalbaar gebleken. Er zullen in totaal 20 PA's opgeleid worden.

Beoogd resultaat

Voor het vestigingsklimaat van de regio is het van belang dat goede zorg in de toekomst gegarandeerd wordt. Door huisartsen en PA's voor de gehele opleidingsduur in Zeeland op te leiden wordt beoogd de binding van de huisartsen en PA's in opleiding met de regio Zeeland te versterken, met als resultaat dat meer huisartsen zich na de opleiding in Zeeland vestigen. Hiermee wordt een tekort aan huisartsen ingedamd.

Het te behalen resultaat is het vergroten van het aantal opleidingsplaatsen dat in Zeeland beschikbaar wordt gesteld. Initieel is in Wind in de Zeilen afgesproken om de volgende resultaten te behalen:

- In 2021 zijn 10 plaatsen (vier in maart 2021 en zes in september 2021) voor HAIO's ter beschikking gesteld, er zijn in totaal 15 kandidaten ingestroomd (zes in maart 2021 en negen in september 2021);
- Van 2022-2024 worden jaarlijks 12 plaatsen per jaar voor HAIO's ter beschikking gesteld, onder de voorwaarde dat er voldoende opleiders en kwalitatief goede opleidingsplekken in Zeeland kunnen worden gerealiseerd.
- Het ministerie van VWS zal met de Huisartsenopleiding Nederland afspraken maken voor het oormerken van het aantal opleidingsplaatsen na de pilot. Zo ontstaat er een opleidingsstructuur in Zeeland.
- De Hogeschool Arnhem-Nijmegen (HAN) en de betrokkenen in Zeeland zijn voornemens in 2022 en 2023 in totaal 20 PA's op te gaan leiden: een verdubbeling ten opzichte van de 10 PA's die in het Fiche zijn benoemd. Per september 2021 zijn er al zeven gestart.

Uitvoeringspartijen

De betrokken uitvoeringspartijen zijn het ministerie van VWS, samen met Huisartsopleiding Nederland, Erasmus MC, Nucleuszorg, de Zeeuwse Huisartsen Coöperatie en de Stichting Beroepsopleiding Huisartsen (SBOH). Voor het opleiden van PA's is ook de HAN University of Applied Sciences een betrokken partij.

Afronding project

Beide maatregelen (zowel extra opleiden van huisartsen als van PA's) lopen door tot en met 2024. In 2021 zijn voor beide opleidingen kandidaten gestart. Ook voor 2022 zijn de betrokken partijen voornemens om nieuwe kandidaten te laten instromen in beide opleidingen.

Financiën

De financiering van de huisartsenopleiding verloopt via een jaarlijkse subsidie van de Nederlandse Zorgautoriteit aan de SBOH. Een deel van de landelijk beschikbare opleidingsmiddelen voor de huisartsenopleiding zal nu specifiek geoormerkt worden, en daarmee ingezet voor het realiseren van het aantal afgesproken opleidingsplaatsen voor Zeeland. Omdat dit een groter aantal plaatsen betreft dan voor de pilot en compensatiemaatregel betekent dit dat een groter deel van de landelijk beschikbare subsidiegelden nu aan de regio Zeeland wordt besteed. Het rijk draagt de kosten van de 20 extra opleidingsplekken voor PA's van 2021-2024 (in totaal €5,2 miljoen) vanuit het bestuursakkoord Wind in de Zeilen. Deze kosten betreffen opleidings- en begeleidingskosten van de PA's.

Planning en stand van zaken opleiden huisartsen

Huisartsopleiding Nederland en het Erasmus Medisch Centrum hebben voor de huisartsenopleiding voldoende opleidingsplekken kunnen realiseren voor de instroomrondes van maart 2021 en september 2021. Er zijn zes HAIO's in maart 2021 en negen HAIO's in september 2021 ingestroomd in de opleiding tot huisarts. De afgelopen periode hebben de betrokken partijen zich ingespannen om ook in maart 2022 het afgesproken aantal van zes kandidaten te laten instromen in de huisartsenopleiding. Deze taakstelling is gehaald.

De volgende instroomronde is in september 2022. Het streven is om ook dan weer zes kandidaten te kunnen laten instromen in de huisartsenopleiding. De betrokken partijen werken aan het organiseren van de randvoorwaarden en de werving en selectie van kandidaten om dit te kunnen bewerkstelligen.

De evaluatie van de pilot is in het najaar van 2021 gestart en loopt.

Planning en stand van zaken opleiden PA's

Uitvoering verkenning naar extra opleiden PA's

De Hogeschool Arnhem – Nijmegen (HAN) heeft een onderzoek naar de haalbaarheid van het extra opleiden van PA's uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het opleiden van 20 extra PA's haalbaar is. Op basis hiervan is het plan van aanpak en de begroting nader uitgewerkt door de HAN in samenwerking met de Zeeuwse huisartsencoöperaties. Inmiddels is de subsidie aan de HAN verleend en zijn zij aan de slag met de uitvoering.

Zorg dragen voor instroom opleidingsplekken

In september 2021 zijn de eerste zeven kandidaten gestart met de opleiding tot PA. De huisartsencoöperaties hebben zich ingespannen om voldoende praktijkopleiders te werven en enthousiasmeren om voor heel 2022 nog eens zeven plaatsen voor de opleiding tot PA beschikbaar te kunnen stellen. Dankzij deze inspanningen kan de doelstelling om opnieuw zeven kandidaten te laten starten met de opleiding tot PA in 2022 worden gehaald.

Vooruitblik

- ~ In september 2022 zijn zes plekken beschikbaar voor de opleiding tot huisarts. In 2023 is de eerste instroomronde voorzien in maart. Het voornemen is om ook dan zes opleidingsplekken beschikbaar te stellen.
- ~ Voor heel 2022 zijn zeven opleidingsplaatsen voor PA's beschikbaar. De huisartsencoöperaties zetten in op de werving van voldoende praktijkopleiders om ook in 2023 kandidaten te laten instromen in de opleiding tot PA.

Toekomstbestendige zorginfrastructuur

Algemene beschrijving

Een goede zorginfrastructuur helpt de Zeeuwen gezond te houden en stimuleert daarmee de Zeeuwse economie. De Zeeuwse Zorg Coalitie (samenwerking zorgverzekeraar, Zeeuwse ziekenhuizen, GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg Zeeland), VVT (Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg), huisartsen, gemeenten en provincie, GGD (Gemeentelijke Gezondheidsdienst), Witte Kruis, NZA (Nederlandse Zorgautoriteit) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft op basis van Zeeuwse data (www.regiobeeld.nl/zeeland) een gezamenlijk plan opgesteld om de infrastructuur voor de zorg te versterken.

De maatregel houdt in dat het rijk de uitvoering van deze plannen financieel ondersteunt (en waar mogelijk bijdraagt in het leggen van verbindingen met bedrijfsleven en kenniscentra).
Het plan focust op de thema's acute zorg, integrale zorg en ondersteuning voor ouderen en personeelscapaciteit. Aanvullend zijn er enkele overkoepelende thema's, zoals digitalisering en het werken vanuit een gezamenlijke visie op gezondheid, de opzet van een domein overstijgende casuïstiek tafel voor burgers die frequent aanspraak maken op zorg, etc. Het plan richt zich bovendien op netwerksamenwerking en bevat onder andere acties om te komen tot de opzet van een Zeeuwse zorg coördinatiecentrum voor acute zorg, realisatie van verbeterde samenhang tussen de huisartsenpost, spoedeisende hulp (SEH), SpoedGGZ (sGGZ) en dienstapotheek, innovatie te stimuleren door het opzetten van een Zeeuws Living Zorglab waarin Positieve Gezondheid als basis is genomen. Daarnaast zijn er ook werkagenda's opgesteld voor gezondheidsvaardigheden, psychiatrie, ouderenzorg en voldoende personeel.

Beoogd resultaat

Zeeuwse Zorg Coalitie is een Zeeland-breed programma dat Zeeuwse stakeholders samenbrengt om de zorg te transformeren, waarbij de coalitie zich onder meer richt op het creëren van een infrastructuur van de integrale gezondheidszorg die op de patiënten is afgestemd. Die transformatie bestaat uit meerdere stappen die de komende maanden met de deelnemers concreet worden gemaakt. Dat is een proces van visies en belangen delen, stakeholders bijeenbrengen en uitkomen bij een gedeeld belang en heldere verbeterinitiatieven die in Zeeland opschaalbaar zijn.

Concrete verbeterresultaten worden gewaarborgd met een impact-en monitoringsmodel. Van ieder project wordt van tevoren de impact op het verbeteren van knelpunten en impact op de Zeeuwse bevolking inzichtelijk maakt. Vervolgens wordt van ieder project kortcyclisch de vorderingen van implementatie gemeten en indien nodig bijgesteld.
Er is een gedetailleerd, integraal overzicht opgesteld van de beoogde resultaten op het terrein van personeelsbeleid, ouderenzorg, acute zorg, digitalisering, Living Zorglab Zeeland en programma-brede resultaten. De formulering van de beoogde resultaten is nog niet op alle onderdelen SMART. De komende periode staat in het teken van het opstarten van genoemde project- en werkgroepen waarbij de eerste stap bestaat uit het SMART formuleren van doelstellingen.

Uitvoeringspartijen

De Zeeuwse Zorg Coalitie, waar de gemeente Vlissingen, provincie Zeeland en het ministerie van VWS onderdeel van uitmaken.

Afronding project

In 2024 moeten de maatregelen met betrekking tot het realiseren van de toekomstbestendige zorginfrastructuur gerealiseerd zijn.

Financiën

Voor de financiering van de toekomstbestendige zorginfrastructuur is in totaal voor de periode 2020 tot en met 2023 € 5,3 miljoen beschikbaar, waarvan € 3,2 miljoen wordt betaald vanuit de middelen van Wind in de Zeilen en € 2,1 miljoen wordt gefinancierd vanuit de Zeeuwse zorgcoalitie.

Planning

Jan-22	Acute zorg: advies opgeleverd bouwstenen acute zorg
Q1 2022	Integrale ouderenzorg: eerste vorm van coördinatiepunt voor acute opname in de VVT gerealiseerd
Q1 2022	Start implementatie digitaal leerplatform
Januari 2022	Ondertekening Pact met 62 deelnemende organisaties
Februari 2022	Oplevering van de monitoringtool op programmaniveau in online versie
Mei-22	Routekaart positieve gezondheid gereed, inventarisatie lopende initiatieven en start van opzetten ondersteuningscentrum Zeela nd Positief gezond
Q1 2022	Digitalisering: Fasegewijs realiseren van Digitaal Zorg Platform Zeeland aan de hand van geselecteerde use cases waaronder advance care planning, realiseren van beheer organisatie/inbedding
Q2 2022	Concrete pilots gestart voor samenwerking en vroegsignalering van ouderen in kwetsbare positie opgestart met professionals uit medische en sociaal domein
Q3 2022 en verder	Integrale keten acute zorg: Fasegewijze realisatie van het ontwerp integrale keten acute zorg
Q3 2022	Digitalisering: opleveren actualisatie en verbrede inventarisatie van de applicatielandschap en realisatie use cases
Q3 2022	Oplevering impact cases projecten integrale ouderenzorg
Q3 2022 en verder	Zeeland breed opschalen van het nieuwe concept gezondheidscentra met circa 4 gezondheidscentra per jaar (incl. leergang en wijkbeelden)
2e helft 2022	Inwonerparticipatie: start burgerberaad en opzetten ondersteunend digitaal participatie platform
2e helft 2022	Uitvoer sectoroverstijgend onderzoek: risicoverhogende factoren instroom SEH en sGGZ via CBS platform voor microdata en PPT experiment Summary of Product Characteristics (SMPC)
Q4 2022	Inwonerparticipatie: opleveren advies
Q4 2022	Realisatie ondersteuningscentrum Positieve Gezondheid en ondersteuning van nog te selecteren lokale initiatieven

Stand van zaken

In het eerste kwartaal van 2022 zijn weer mooie stappen vooruitgezet binnen de Zeeuwse Zorg Coalitie. Omdat de Zeeuwse Zorg Coalitie hard gegroeid is, hebben de gezamenlijke partijen op 14 januari een pact ondertekend. Inmiddels nemen 62 organisaties deel waaronder de 13 gemeenten.

Vanaf februari is de onafhankelijke voorzitter gestart.

De werkgroep data en lange termijn agenda heeft in de eerste periode van 2022 het monitoringsinstrument op programmaniveau gerealiseerd en online beschikbaar gesteld voor de kernvertegenwoordiging.

Ondanks de coronaperikelen is het de denktank acute zorg gelukt om begin 2022 het advies op te leveren waarin de bouwstenen voor een integrale keten acute zorg worden beschreven. Dit adviesrapport is inmiddels op bestuurlijk niveau besproken. Vervolgstap is een andere uitwerking van de bouwstenen om daarna de fasegewijze realisatie te starten.

Binnen de werkgroep digitalisering is doorgewerkt aan het Project Initiatie Document (PID) en is begin 2022 de verder uitgewerkte programmadefinitie opgeleverd om te komen tot een digitaal zorgplatform in Zeeland. Parallel daaraan is de projectdefinitie voor de oprichting van een RSO Zeeland opgeleverd en zijn gesprekken gevoerd met de bestuurders om hiervoor draagvlak te krijgen. Streven is de RSO in de zomer van 2022 opgericht te hebben. De eerste stappen richting een Digitaal Zorgplatform Zeeland worden gezet door concrete use cases uit te werken. Zo is voor ouderenzorg het herziene proces van advanced care planning uitgewerkt hoe dit ondersteund kan worden vanuit digitalisering.

Binnen ouderenzorg is in coronatijd het coördinatiepunt bedden gerealiseerd en wordt nu ingezet om deze structureel voort te zetten. Dit levert meteen een aantal implementatie vraagstukken op omdat een dergelijk coördinatiecentrum tijd vraagt vanuit inzet personeel VVT en tijdbesparend werkt aan de kant van bijvoorbeeld huisartsen en SEH.

Voor Positieve Gezondheid is eind vorig jaar de basis voor de routekaart opgesteld. Alle 13 gemeenten in Zeeland zijn meegenomen in deze ontwikkeling.

Inmiddels is ook de kwartiermaker Zeeland Positief Gezond van start. Tot slot is er veel energie gestoken in het opzetten van structurele betrokkenheid van de Zeeuwse inwoners. Het eerste plan voor het opzetten van een burgerberaad stuitte op een aantal uitvoeringsproblemen. Op dit moment wordt de aanpak daarom aangepast, zodat in 2022 alsnog invulling kan worden gegeven aan inwonerparticipatie.

Vooruitblik

De focus van de Zeeuwse Zorg Coalitie in 2022 is samen te vatten als de stap “van ontwerp naar realisatie”. Op alle thema's zijn de werkgroepen van start, is er gewerkt aan bestuurlijk draagvlak voor de plannen van aanpak en worden de “ontwerpen” opgeleverd. In 2022 worden deze ontwerpen stapsgewijs verder gerealiseerd. Eind 2022 stellen we onszelf in algemeenheid het volgende doel:

- Voor de inwoners merkbare resultaten behalen op de kernprioriteiten, ouderenzorg en integrale keten acute zorg
- Het in zijn kracht zetten van de Zeeuwse Zorg Coalitie:
  1. Uitwerken en vaststellen meerjaren routeplan, noodzakelijk ambitieniveau en bijbehorende randvoorwaarden
  2. Uitwerken en vaststellen van de governance die behoort bij deze nieuwe fase met meer deelnemende organisaties
  3. Passend bemensen van de projectorganisatie
- Opzetten en borgen van de investeringsagenda
- Het actief opzoeken en afstemmen van en met alle stakeholders
- Zorgen dat de betrokkenheid en veranderbereidheid bij professionals en burgers wordt verbreed
- Aansluiting vinden bij de overheidsagenda van Passende zorg

Specifiek op de thema's zijn er onder andere de volgende doelen:
Binnen de werkgroep data en lange termijn agenda ligt de volgende stap bij het opleveren van een aantal sectoroverstijgende onderzoeken. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de onderzoeken naar de risicoverhogende factoren voor instroom tot de SEH en sGGZ zo goed als voltooid: de onderzoeksvragen zijn geformuleerd, de benodigde data is gedefinieerd en de verbinding met Hogeschool Zeeland is gelegd. Als alles volgens plan verloopt kan de uitvoer van het onderzoek deze zomer starten. Daarnaast worden momenteel impact cases opgesteld voor de projecten van het thema Integrale Ouderenzorg. Die worden deze zomer opgeleverd. Wanneer de projecten vanuit het thema Integrale Keten Acute Zorg concreet zijn, zullen ook daarvoor de impact cases opgesteld gaan worden.

De werkgroep digitalisering levert komende maanden een actualisatie op van het bestaande Zeeuwse informatielandschap, zet de vervolgstappen ten aanzien van de oprichting van de regionale samenwerkingsorganisatie (RSO) en pakt het vervolg op voor inzet van digitalisering bij de use cases advance care planning en de use case GGZ. Ook wordt het advies over mogelijke technologieën en oplossingen ten behoeve van het platform komende maanden uitgewerkt en wordt er een eerste versie opgeleverd van de architectuurprincipes.

Binnen alle thema's ligt de prioriteit dit jaar op ouderenzorg en acute zorg. Binnen deze twee thema's willen we conform de plannen van aanpak op deze thema's voor het einde van het jaar de eerste merkbare resultaten voor de burger realiseren.

Uitdaging is de realisatie van de totale ambitie/dichten van de zorgkloof. Dit vraagt om een grotere investering dan de middelen die beschikbaar zijn gesteld via de subsidie en cofinanciering van de initiatiefnemers. Ook voor de eerste fase is het al in 2022 nodig om aanvullende financiering te regelen, zoals voor de realisatie van de ambitie op digitalisering. Voor de korte termijn wordt dit opgelost door een deel van de middelen van 2023 naar voren te halen naar 2022. Voor de middellange termijn wordt vol ingezet om samen te komen tot een totaaloverzicht van activiteiten, het onderbouwen van een scherpe business case en uitwerken van een investeringsagenda voor Zeeland.

Gezondheidscentra Vlissingen

Algemene beschrijving

De vergrijzende bevolking in Vlissingen en op Walcheren heeft effect op de zorgbehoefte. Meer oudere inwoners betekent voor de huisarts meer chronisch zieken patiënten en complexere zorgvragen tijdens het spreekuur.

Om deze vragen en patiënten ook in de toekomst goed te kunnen behandelen is deskundige en multidisciplinaire deskundigheid, zorg en ondersteuning noodzakelijk. Om die multidisciplinaire zorg te kunnen bieden zijn toekomst-bestendige gezondheidscentra nodig, waarin verschillende professionals samenwerken en de zorg en ondersteuning in samenhang wordt verleend.

Daarom worden drie integrale gezondheidscentra in Vlissingen gerealiseerd. Om het onderscheid met gangbare gezondheidscentra aan te geven, wordt het concept inmiddels 'Kerngezond' genoemd. In Vlissingen worden drie Kerngezond-centra gerealiseerd.

Beoogd resultaat

Het realiseren van drie Kerngezond-centra in Vlissingen die bijdragen aan het oplossen van de huidige mismatch tussen (zorg)vraag en het aanbod. Kenmerkend voor de Kerngezond-centra die in Vlissingen gerealiseerd gaan worden zijn de volgende innovatieve aspecten (de stip op de horizon):

- De Kerngezond-centra zijn in essentie hechte samenwerkingsverbanden van professionals in zorg en sociaal domein. Met elkaar nemen zij verant-woordelijkheid voor de gezondheid van de bewoners van bepaalde wijken. Het gaat om de brede interpretatie van het begrip 'gezondheid' zoals geduid in het begrip 'positieve gezondheid'. De gezondheid wordt bevorderd door intensieve, multidisciplinaire samenwerking rondom de patiënt. En door gezamenlijk ondersteunende en preventieve programma's te organiseren. Dit alles data driven.
- De Kerngezond-centra worden deels virtueel. Er wordt een 'state of the art' digitale infrastructuur ontwikkeld voor de volgende processen:
  - Instroomprocessen (toegangsfunctie, triage, afspraken inplannen)
  - Consultprocessen (beeldbellen, doorverwijzen, onderzoeken aanvragen, receptenverkeer, MDO)
  - Monitoring van en andere e-health voor patiënten/cliënten
  - Informatie-uitwisseling
  - Administratieve processen
- De Kerngezond-centra gaan beschikken over moderne, slim ontworpen huisvesting die:
  - Thuisbasis is voor de huisartsen, hun team, de kring van paramedische en verpleegkundige professionals en professionals uit het sociaal domein
  - Invalsbasis is voor participanten uit de 2de lijn (spreek- en behandel-kamers)
  - Specifieke diagnostische- en behandelfaciliteiten (echo, verrichtingen-kamer, …) bevat
  - Een gezamenlijke infrastructuur (receptie, wachtkamer, koffieruimte, telecommunicatie) biedt

Uitvoeringspartijen

Zorgaanbieders (huisartsen, JGZ (Jeugdgezondheidszorg), VVT, GGZ, ziekenhuis, apotheken) en sociaal domein (Buurtteams) in Vlissingen, samen met CZ, de gemeente Vlissingen en het ministerie van VWS.

Afronding project

De drie Kerngezond-centra worden in 2021-2024 in Vlissingen gerealiseerd.

Financiën

Het ministerie van VWS financiert vanuit Wind in de Zeilen € 5 miljoen.

Planning

Stap	Resultaat	Periode
Stap 1	Formeren van de samenwerkingsverbanden (dialoogsessies, ondertekenen intentieverklaringen)	Afgerond 3 februari 2021
Stap 2	Borgen van de samenwerkingsverbanden (oprichten centrumraden, ondersteuningsstructuur)	Q2 2022 - Q4 2022
Stap 3	Opstarten samenwerkingsverbanden (bijeenkomsten, leergang)	Q4 2021 – Q2 2022
Stap 4	Opstellen wijkbeelden	Afgerond Q3 2021
Stap 5	Opstellen meerjarenbeleid o.b.v. wijkbeelden	Q4 2021 – Q3 2022
Stap 6	Financiering ontwikkelen (waar nodig herontwerpen, ontschotten)	2022 - 2023
Stap 7	Beleid uitvoeren (Plan Do Check Act (PDCA-cyclus)	Vanaf Q3 2022
Stap 8	Wetenschappelijke onderbouwing van het concept, evaluatieaanpak en impactanalyse	Vanaf Q3 2022
Stap 9	Ontwikkelen roadmap digitalisering en vervolgens ontwikkelen digitale infrastructuur (diverse stappen deelproject)	Q4 2021 – Q2 2022 en 2022 - 2024
Stap 10	Opstellen programma van eisen huisvesting en ontwikkelen huisvestingsconcept	Q1 2021 – Q2 2022
Stap 11	Huisvesting (laten) realiseren (valt buiten fiche, wel conceptbewaking door regiegroep)	Q3 2022 – 2024

Stand van zaken

- De 5 wijkbeelden zijn in dialoogsessies met bij Kerngezond betrokken professionals besproken. Daaruit kwamen 7 gezondheidsthema's die als eerste gezamenlijk worden uitgewerkt in werkgroepen: Armoede- en schuldenproblematiek, Ondersteuning kwetsbare jeugd/gezinnen, Welzijn op recept+, Valpreventie bij ouderen, Preventie van overgewicht bij jeugd, Sturen op verantwoord medicatiegebruik m.b.v. data en Zorgpad atriumfibrilleren.
- Met het Erasmus Centrum voor Zorgbestuur is een leergang Leiderschap in zorgnetwerken ontwikkeld. De leergang start in juni.
- Er is een centrumcoördinator gestart die initieert en coacht op de ontwikkeling van de samenwerkingsprocessen en -cultuur.
- De communicatie met de professionals die in de Kerngezond-centra (gaan) werken is geïnventariseerd. Onder andere door middel van een maandelijks videojournaal en het platform Teamly. Mede door diverse publicaties en structurele bericht-geving op sociale media, neemt de externe belangstelling voor het Kerngezond-concept toe.
- Met een denktank van de NZa wordt nagedacht over passende financiering voor de Kerngezond-centra.
- Er is een gezamenlijk huisvestingsconcept ontwikkeld dat in Q2 wordt aangescherpt.
- De hoofdlijnen voor de roadmap digitalisering zijn ontwikkeld.
- De voorbereidingen voor wetenschappelijk onderzoek en impactmeting lopen.
- Kennisdeling met zorgaanbieders en gemeenten elders, voorbereiding opschaling Kerngezond-concept naar andere locaties in Zeeland waar een brede 'coalition of the willing' bereid is om Kerngezond-centra te realiseren.

Vooruitblik

- De zeven werkgroepen leveren in Q2 en Q3 hun voorstellen op, inclusief businesscases. Na akkoord van de stuurgroep en regiegroep, starten de voorbereidingen voor pilots.
- In Q2 en Q3 worden volgende gezondheidsthema's neergelegd in nieuwe werkgroepen. Onder andere het innovatiever, deels digitaal organiseren van bestaande zorgpaden voor chronische aandoeningen.
- De leergang Leiderschap in zorgnetwerken loopt tot en met medio 2023, met als modules onder andere: Integrated care, positieve gezondheid, besturing en governance, digitalisering & datagericht werken, samenwerken over grenzen heen, persoonlijk en professioneel leiderschap, bekostiging van netwerkzorg, innovatie & verandermanagement.
- In sessies en door middel van intensieve interne communicatie zal worden gewerkt aan de ontwikkeling van de teamgeest en samenwerkingscultuur.
- De voorbereidingen voor de juridische structuur en governance worden gestart.
- Innovatieve (aanvullende) financiering zal worden uitgewerkt, zo mogelijk in een voorstel voor een experimentstatus.
- Het huisvestingsconcept wordt onder strikte voorwaarden door de regiegroep ter beschikking gesteld aan partijen die bereid zijn om voor de participanten gezamenlijke huisvesting te realiseren.
- De wetenschappelijke literatuurstudie wordt uitgevoerd, de impactmeting wordt georganiseerd.
- Voortzetting kennisdeling met zorgaanbieders en gemeenten elders, voortzetting voorbereiding opschaling Kerngezond-concept naar andere locaties in Zeeland waar een brede 'coalition of the willing' bereid is om Kerngezond-centra te realiseren.

FICHE I: Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

Arbeidsmarkt: impuls werkzoekenden

Algemene beschrijving

Er is een groot verschil tussen de arbeidsmarktsituatie van Zeeland in het algemeen (voor de coronacrisis was er in de provincie als geheel reeds sprake van krapte) en de situatie in Vlissingen en Zeeuws-Vlaanderen. Hier is de werkloosheid relatief hoog en langdurig. Ook is het beroep op de bijstand groot. Door slim te verbinden met het programma Perspectief op Werk in Zeeland kunnen de extra banen die voortkomen uit de maatregelen vanuit Wind in de Zeilen ook benut worden voor deze werkzoekenden. Zij kunnen - met de nieuwe banen in het vooruitzicht - (om)geschoold worden. De bestaande infrastructuur in de arbeidsmarktregio wordt benut voor een aanpak voor Vlissingen en omgeving.

Beoogd resultaat

Het fiche resulteert in een extra impuls voor het (om)scholen van werkzoekenden in de regio, zodat de creatie van nieuwe banen uit Wind in de Zeilen ook voor deze groep nieuw en meer perspectief biedt. Doel is om zoveel als mogelijk een match te realiseren tussen de ondersteunde werkzoekenden en de toekomstige, nieuwe banen. Daarmee daalt de regionale werkeloosheid en kunnen de nieuwe banen op termijn zoveel mogelijk vervuld worden door regionale, capabele werknemers.

Het daadwerkelijk aantal kandidaten dat met het in te zetten budget kan worden (om)geschoold en zo mogelijk aan een reguliere, nieuwe baan kan worden geholpen is mede afhankelijk van de inhoud en de kostprijs van de specifieke (om)scholing/trajecten. Op basis van de regionale ervaringen en uitgangspunten uit het programma Perspectief op Werk in Zeeland is bij aanvang van het fiche een grove raming geschetst van het totaalaantal (om)scholingstrajecten en plaatsingen van kandidaten op een reguliere baan dat gerealiseerd zou moeten kunnen worden door ondersteuning vanuit het fiche. In het onderstaande schema is de grove raming van het aantal (om)geschoolde en zo mogelijk geplaatste deelnemers opgenomen.

Periode	Voorziene (om)scholing richting sector	Raming aantal (om)geschoolde en zo mogelijk geplaatste deelnemers
2021-2022	Bouw	45
2021-2022	Zorg	45
2021-2022	Havens & transport/logistiek	25
2022-2023	Law Delta	115

Uitvoeringspartijen

De gemeente Vlissingen, in afstemming met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

Afronding project

Bij oplevering van de uitwerking van het fiche is voorzien dat het fiche gedurende de periode 2021 tot 2023 zijn beslag zal krijgen. Op basis van de huidige inzichten zal de realisatie van het beoogd resultaat, mede gelet op de ondersteuningsbehoefte van de huidige doelgroep en de zoveel als mogelijke aansluiting van de trajecten bij de andere fiches in het algemeen en het Justitieel Complex Vlissingen in het bijzonder, naar verwachting een langere doorlooptijd kennen.

Financiën

Het ministerie van SZW levert ten behoeve van het fiche een bijdrage van € 1 miljoen (incl. btw). De middelen van deze specifieke uitkering zijn via de Regeling specifieke uitkeringen Wind in de Zeilen bij beschikking van d.d. 2 juli 2021 aan de gemeente Vlissingen beschikbaar gesteld.

Planning

De instroom van nieuwe kandidaten in de (om)scholingstrajecten richting de bouw- en haven/logistieksector zal de komende periode steeds gefaseerd plaatsvinden en is een doorlopend proces. Afhankelijk van traject en kandidaat kan hierbij uitgegaan worden van een doorlooptijd per traject van gemiddeld zo'n 6 maanden.

De start van de eerste (om)scholingstrajecten voor de doelgroep richting de zorgsector is voorzien in september 2022. Wie: Orionis Walcheren, aanbieders/werkgevers, deelnemers. Tijdvak: september 2022.

Zoveel als mogelijk realiseren van door- en uitstroom deelnemers naar regulier werk. Wie: Orionis Walcheren. Tijdvak: Continu proces.

Tussentijdse monitoring en rapportage inzet en resultaten. Wie: Orionis Walcheren. Tijdvak: Continu proces.

Stand van zaken

De aanvangsfase van operationalisering van het fiche is gebruikt om vorm en inhoud te geven aan verschillende, passende (om)scholings- en ontwikkeltrajecten voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zoveel als mogelijk in afstemming en samenwerking met werkgevers/branches en in lijn met de andere fiches van Wind in de Zeilen. De ontwikkeling van de (om)scholingstrajecten richtte zich in de afgelopen periode op werk in de sectoren bouw, zorg en haven/logistiek. Door de gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren zijn, als uitvoeringsorganisatie van het fiche, kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt die voor (om)scholings- en ontwikkeltrajecten in aanmerking kunnen komen, in beeld gebracht. Diverse kandidaten hebben eerst nog een voorschakeltraject nodig, gericht op het verkrijgen van basale werknemersvaardigheden, voordat concreet een start met een van de (om)scholingstrajecten kan worden gemaakt. Ook het UWV is actief betrokken en draagt kandidaten voor de (om)scholingstrajecten aan.

Medio 2021 zijn de eerste trajecten gestart van (om)scholing richting regulier werk in de bouwsector. Tot op heden zijn 22 praktijk-opleidingen bouw gestart. Inmiddels hebben negen deelnemers na afronding van het scholingstraject een reguliere baan gevonden en oriënteren twee deelnemers zich concreet op het starten als zelfstandig ondernemer in de bouw.

Eind 2021 zijn de eerste deelnemers met een opleidingstraject richting een baan in de haven/logistiek gestart. Deze praktijkopleiding is in nauwe samenwerking met een groot regionaal havenbedrijf ontwikkelt, de scholing vindt in de praktijk op het haventerrein plaats. Inmiddels zijn vijf (om)scholingstrajecten gestart en hebben twee deelnemers concreet een haven gerelateerde baan gevonden.

Het in samenwerking met zorgorganisatie(s) ontwikkelen van een passend (om)scholingstraject richting de zorgsector heeft meer uitwerking en afstemming gevraagd dan eerder geraamd. De start van de eerste trajecten voor de doelgroep richting de zorgsector is voorzien in september 2022. Inmiddels zijn hiertoe zeven kandidaten gestart met een voorschakeltraject.

Vooruitblik

De instroom van nieuwe kandidaten in de (om)scholingstrajecten richting de bouw-, de haven/logistiek- en de zorgsector zal de komende periode steeds gefaseerd plaatsvinden en is een doorlopend proces. Afhankelijk van traject en kandidaat kan hierbij uitgegaan worden van een doorlooptijd per traject van gemiddeld zo'n 6 maanden.

Mogelijke (om)scholings- en ontwikkeltrajecten voor de doelgroep, gericht op de banen die – in brede zin – zullen ontstaan als gevolg van de realisatie van het Justitieel Complex Vlissingen, dienen de komende periode nog verder specifiek in beeld gebracht te worden en vorm en inhoud te krijgen. De mogelijkheden hiertoe al voor de wat kortere termijn zullen in afstemming met DJI zo goed mogelijk in kaart worden gebracht en verder worden ontwikkeld. Hiertoe worden ook mogelijkheden voor (om)scholingstrajecten bij de Penitentiaire Inrichting (PI) Middelburg verkend. Met de projectleiding van DJI zal verder worden afgestemd m.b.t. de voorbereiding en start van het traject van de brede werving van het toekomstig personeel voor de oplevering van het Justitieel Complex Vlissingen.

FICHE J: Aardgasvrije wijken

Aardgasvrije wijken

Algemene beschrijving

In Zeeland wordt nog maar beperkt ervaring opgedaan met het aardgasvrij maken van wijken. Verkend wordt of woningeigenaren in de gemeente Vlissingen mee willen doen aan het Programma Aardgasvrije Wijken (PAW). Er dient een subsidieaanvraag te worden opgesteld om deze bijdrage zeker te stellen.

Het PAW beoogt dat er per proeftuin 641 aaneengesloten woningen binnen acht jaar na start van de uitvoering aardgasvrij of aardgasvrij-ready gemaakt worden. Met deelname aan het PAW is een bijdrage van circa € 4 miljoen gemoeid om de onrendabele top van het project af te dekken. Hiermee is de proeftuin vanuit het PAW een vliegwiel voor verduurzaming in de gebouwde omgeving en een leerzame pilot voor de verdere energie- en warmtetransitie in de gemeente en in de regio. Wil Vlissingen dit fiche inzetten, dan moet eind oktober 2021 een volledige en ontvankelijke aanvraag ingediend worden. Bij het indienen van een volledige en ontvankelijke subsidieaanvraag, reserveert het ministerie van BZK een plek in dit programma voor de Vlissingse proeftuin. Naast het aardgasvrij maken van een buurt of wijk in een specifieke gemeente, draagt het PAW bij aan de (landelijke) kennisontwikkeling op welke wijze de wijkgerichte aanpak het beste kan worden ingericht en opgeschaald.

Beoogd resultaat

- Een ontvankelijke subsidieaanvraag die voldoet aan de indieningsvereisten van de derde ronde van het PAW. Het ministerie van BZK honoreert de aanvraag voor de onrendabele top voor het aardgasvrij maken van een woonwijk in Vlissingen aan de gemeente wordt toegekend.
- Opdoen van kennis en ervaring voor de wijkgerichte aanpak van de verdere energie- en warmtetransitie (Transitievisie Warmte en Wijk Uitvoerings-plannen) in de gemeente en in de regio.
- Projectuitvoeringsplan aardgasvrije wijk.
- Realisatie van een aardgasvrije wijk binnen acht jaar na besluitvorming van de minister van BZK.

Het effect van dit fiche is een impuls voor de energietransitie met uitstraling binnen de gemeente Vlissingen en Zeeland. Ook creëert het extra werkgelegen-heid op het gebied van verduurzaming in de gebouwde omgeving en kennis opdoen in kennis- en leerprogramma's.

Uitvoeringspartijen

Gemeente Vlissingen is de actiehouder. Andere partijen die worden betrokken zijn de provincie Zeeland, de netbeheerder, woningcorporatie, HZ University of Applied Sciences, het ministerie van BZK, gebouweigenaren en eigenaren van woningen van betreffende wijk.

Afronding project

Uiterlijk voor 1 november 2021 dient er een ontvankelijke subsidieaanvraag te zijn om deel te nemen aan het PAW.

Financiën

De rijksbijdrage voor de subsidie PAW is circa € 4 miljoen. Deze bijdrage dient besteed te worden aan de onrendabele top van het project. Circa 75% van deze subsidie zal moeten worden besteed aan het stimuleren van particuliere woningeigenaren om de nodige investeringen te doen om de woning aardgasvrij-ready of aardgasvrij te maken. De resterende gelden zijn aan te wenden voor proces- en projectkosten voor de uitvoerende instanties.

Planning

Onderwerp	Verantwoordelijke	Periode
Indiening PAW3 aanvraag	Projectleider	28 oktober 2021 - gereed
Besluitvorming over aanvraag	Minister BZK	10 maart 2022 toegekend

Stand van zaken

- Het college van B&W heeft de aanvraag PAW Vlissingen geaccordeerd en deze is inmiddels ingediend.
- De formele goedkeuring van deze aanvraag door BZK is op 10 maart 2022 bekendgemaakt.
- De beschikking voor de specifieke uitkering (SPUK) is ontvangen bij de gemeente Vlissingen.
- De €4 miljoen is overgemaakt via een SPUK aan de gemeente Vlissingen.
- Er wordt gewerkt aan het vervolg van het traject in de vorm van een Programmaplan en goedkeuringstrajecten bij de gemeente Vlissingen (projectopdracht, collegeopdracht).
- Externe stakeholders zijn benaderd. Er wordt gewerkt aan samenwerkingsovereenkomsten.

Daarmee is het fiche Aardgasvrije Wijken voor de bestuurlijke Stuurgroep Wind in de Zeilen afgerond.

Vooruitblik

- Opstellen projectdocument en collegedocument en vaststellen door directieteam, college en woonservice L'Escaut.
- Opzetten projectorganisatie uitvoering PAW-project.
- Uitwerken Letters of Intent met samenwerkingspartners tot realisatieovereenkomsten en samenwerkingsovereenkomsten.
- Uitwerken Programmaplan.
- Nadere uitwerking communicatie- en participatieaanpak.
- Starten met de eerste projecten “isolatiepakketten” en “warmtelevering”.

FICHE K: Ontvlechten Evides en PZEM

Ontvlechten Evides en PZEM

Algemene beschrijving

Het commerciële bedrijf Provinciale Zeeuwse Energiemaatschappij (PZEM) bestaat uit onder meer Evides, een handelskantoor en de Sloecentrale. Ook heeft PZEM een 70% aandeel in de Elektriciteitsproductiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ, de eigenaar van de kerncentrale Borsele).

Eén van de afspraken in het bestuursakkoord is dat partijen gezamenlijk de voor- en nadelen onderzoeken van een mogelijke ontvlechting van drinkwaterbedrijf Evides en PZEM. Een afsplitsing van Evides zou de Zeeuwse overheden eerder in de tijd in staat stellen om de dividenden van Evides aan te wenden voor hun eigen (relatief zwakke) financiële positie, dan wanneer Evides onderdeel zou blijven van PZEM. De dividenden van Evides vloeien nu in PZEM, en komen onder de huidige omstandigheden pas na de sluiting van de kerncentrale in 2033 beschikbaar voor de aandeelhouders.

Er wordt onderzocht wat de objectieve waarde van Evides is. Ook wordt onderzoek gedaan naar de juridische en financiële gevolgen en de continuïteit van de bedrijfsvoering van PZEM en EPZ.
Daarnaast is van belang om in kaart te brengen op welke manier de Zeeuwse overheden door het rijk (financieel) ondersteund kunnen worden in het ontvlechten van de aandelen. Er worden enkele potentiële financierings-constructies in beeld gebracht.

Beoogd resultaat

Een (technisch) syntheserapport met inzicht in de volgende onderdelen:

- Marktconforme waarde- en risicobepaling ten behoeve van een mogelijke overname van deze aandelen door de huidige aandeelhouders van PZEM NV.
- Financiële en juridische impactanalyse van een eventuele afsplitsing van Evides op het contract tussen PZEM en EPZ.
- Inventarisatie financieringsconstructies inclusief voor- en nadelen.

Een (inter)bestuurlijk besluit over ontvlechting Evides en PZEM op basis van bestuurlijke afweging waarin bevindingen in syntheserapport worden meegenomen.

Dit (inter)bestuurlijk besluit moet leiden tot het beschikbaar komen van circa € 15 miljoen Evides-dividend per jaar, dat vanwege de aard van het bedrijf stabiel en betrouwbaar is. Indien dat dividend, rechtstreeks aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd, levert dit een structureel bedrag op voor Vlissingen van ca € 0,5 miljoen per jaar. Dit bedrag is gedurende de artikel 12-status vrij besteedbaar ter versterking van de Vlissingse economie.

Uitvoeringspartijen

De Provincie Zeeland en het ministerie van Financien zijn aangewezen als primaire actiehouders voor de uitvoering van het onderzoek naar de ontvlechting van Evides. Vanwege de complexiteit van het vraagstuk waaronder de vele (beleidsmatige) belangen die spelen, is een brede ambtelijke projectgroep ingericht waarin Provincie Zeeland, PZEM en alle betrokken ministeries (Financiën, EZK, IenW en BZK) zijn vertegenwoordigd.

Deze ambtelijke projectgroep is gezamenlijk verantwoordelijk voor het (doen) uitvoeren van het onderzoek en het voorbereiden van besluitvorming.

Afronding project

De bestuurlijke stuurgroep Wind in de zeilen heeft in haar vergadering van 26 november 2020 het PwC-rapport vastgesteld en geconstateerd dat er inhoudelijk geen belemmeringen zijn voor ontvlechting. De financierings-constructie is vervolgens nog nader onderzocht. In de stuurgroep-vergadering van 15 april 2021 is hierover een besluit genomen. Het rijk ondersteunt de provincie Zeeland (en hiermee indirect alle Zeeuwse aandeelhouders en dus Zeeuwse overheden) bij deze ontvlechting. Dit geschiedt door een incidentele bijdrage van € 10 miljoen van het rijk aan de provincie Zeeland om de aankoop van Evides mogelijk te maken. Dit bedrag volgt bovenop het eerder afgesproken pakket Wind in de Zeilen.

Begin december 2021 heeft de definitieve aandelenoverdracht plaatsgevonden van PZEM aan GBE Aqua. De bestuurlijke stuurgroep heeft besloten dat daarmee het fiche K is afgerond.

Financiën

Er is jaarlijks circa € 15 miljoen dividend beschikbaar voor de aandeelhouders van Evides. Voor Vlissingen betekent dit circa € 0,5 miljoen per jaar. De eerste jaren (tot 2025) zullen de dividenden iets lager zijn, rond de €10 miljoen, vanwege extra investeringen bij Evides.

Bijlagen

Bijlage 1: Budgettaire consequenties Rijk

Financieel overzicht Wind in de Zeilen														
Budgettaire consequenties Rijk														
												Cumlatief t/m	Structureel	Structureel in
(bedragen x 1 mln euro)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2030		
Vergoeding schade	22,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,9	0,0	2021
Overdracht gronden	12,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,8	0,0	2021
Law Delta	0,5	1,0	1,5	2,0	2,0	57,9	57,9	57,9	57,9	57,9	57,9	354,2	57,9	2025
Bereikbaarheid	0,0	51,0	20,5	5,5	5,5	5,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	110,5	4,5	2026
Delta Kenniscentrum	48,4	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	68,4	0,0	2031
Eerstelijnszorg	4,1	4,9	2,3	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	42,5	3,9	2023
Industrie en haven	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	2022
Versterken Investeringsfonds Zeeland	5,0	5,0	5,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	2024
Kenniswerf	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,0	0,0	2021
Aardgasvrije wijken	0,0	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	0,0	2022
Werkzoekenden naar werk in de regio	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	2022
TOTAAL	**108,7**	**69,5**	**31,3**	**18,4**	**13,4**	**69,3**	**68,3**	**68,3**	**68,3**	**68,3**	**68,3**	**651,9**	**66,3**	**2031**

Bijlage 2
Overzicht rijksuitgaven pakket Wind in de zeilen in 2021 (bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Begroting	Artikel	Instrument	Realisaties		Begroting	Verschil
					2020	2021	2021	2021
Totaal					**35.742**	**47.180**	**84.450**	**-37.270**
0)	**Compensatie gemaakte kosten**				**35.742**	**0**	**0**	**0**
	Vergoeding directe schade	DEF (X)	6. Investeringen	Voorzien in infrastructuur	20.942	0	0	0
	OZB-achterstand	BZK (V!!)	1. Openbaar bestuur en Democratie	Bijdrage aan medeoverheden	2.000	0	0	0
	Overdracht gronden	DEF (X)	6. Investeringen	Voorzien in infrastructuur	12.800	0	0	0
1)	**Law Delta**				**0**	**980**	**1.000**	**-20**
	Extra beveiligde inrichting (EBI)	JenV (VI)	34. Straffen en Beschermen	Bijdrage aan agentschappen	0	0	0	0
	Hoogbeveiligde Zittingslocatie (HBZ)	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	0
	Beveiligde overnachtingslocatie	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden	0	0	0	0
	Kenniscentrum ondermijning	JenV (VI)	32. Rechtspleging en rechtsbijstand	Bijdrage aan medeoverheden	0	980	1.000	-20
2)	**Bereikbaarheid**				**0**	**10.000**	**51.000**	**-41.000**
	Aanpassing dienstregeling NS	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte [1]	Reserveringen (Pakket Zeeland)	0	0	0	0
	Aanleg extra infrastructuur	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Reserveringen (Pakket Zeeland)	0	0	45.000	-45.000
	Ontwikkeling stationsgebied Vlissingen	BZK (VII) [2]	1. Openbaar bestuur en Democratie	Bijdrage aan medeoverheden	0	5.000	5.000	0
	Slimme mobiliteit	BZK (VII) [2]	1. Openbaar bestuur en Democratie	Bijdrage aan medeoverheden	0	5.000	1.000	4000
	Rail Gent - Terneuzen	IenW (MF)	11. Verkenningen, reserveringen en investeringsruimte	Reserveringen (Pakket Zeeland)	0	0	0	0
3)	**Delta Kenniscentrum**				**0**	**283**	**2.000**	**-1.717**
	Delta Kenniscentrum	OCW (VIII)/ LNV (XIV)	Nog te bepalen [3]	Nog te bepalen	0	0	2.000	-2.000
	Kwartiermakersfase	OCW	16. Onderzoek en Wetenschapsbeleid	Opdrachten	0	283	0	**283**

1 Vanaf 2022 staat er nog structureel €2,25 mln. op de Aanvullende Post gereserveerd en wordt onder voorwaarde van een goedgekeurd bestedingsplan overgeheveld naar het mobiliteitsfonds
2 Dit bedrag komt oorspronkelijk van het Mobiliteitsfonds (I&W)
3 Deze middelen staan op de Aanvullende Post gereserveerd en worden onder voorwaarde van een goedgekeurd bestedingsplan overgeheveld naar de betreffende departementale begroting

Bijlage 2
Overzicht rijksuitgaven pakket Wind in de zeilen in 2021 (bedragen x € 1.000)

Nr.	Omschrijving	Begroting	Artikel	Instrument	Realisaties		Begroting	Verschil
					2020	2021	2021	2021
4)	**Eerstelijnszorg**				**0**	**3.117**	**4.900**	**-1.783**
	Toekomstgerichte zorginfrastructuur	VWS (XVI)	3. Langdurige zorg en ondersteuning	Subsidies (regelingen)	0	1.067	1.600	-533
	Huisartsen / Physical Assistant	VWS (XVI)	4. Zorgbreed beleid	Subsidies (regelingen)	0	800	800	0
	Gezondheidscentrum Vlissingen/Walcheren	VWS (XVI)	3. Langdurige zorg en ondersteuning	Subsidies (regelingen)	0	1.250	2.500	-1.250
5/6)	**Industrie en haven**				**0**	**550**	**550**	**0**
	Onderzoek industrie/haven	EZK	2. Bedrijvenbeleid:	Subsidies (regelingen)	0	150	550	-400
			Innovatie en ondernemerschap					
			voor duurzame welvaartsgroei					
	Onderzoek industrie/haven	BZK (VII) [4]	1. Openbaar bestuur en democratie	Bijdrage aan medeoverheden	0	400	0	400
7)	**Versterken Investeringsfonds Zeeland**				**0**	**10.000**	**5.000**	**5.000**
	Versterken Investeringsfonds Zeeland	EZK (VIII)	3. Toekomstfonds	Leningen	0	10.000	5.000	5.000
8)	**Kenniswerf**				**0**	**15.000**	**15.000**	**0**
	Kenniswerf	BZK (VII)	5. Ruimtelijke Ordening	Bijdrage aan medeoverheden	0	15.000	15.000[5]	0
			en Omgevingswet					
9)	**Aardgasvrije wijken**				**0**	**0**	**4.000**	**-4.000**
	Proeftuin aardgasvrije wijk	BZK (VII)	4. Energietransitie gebouwde omgeving	Bijdrage aan medeoverheden	0	0	4.000	-4.000
			en bouwkwaliteit					
10)	**Werkzoekenden naar werk in de regio**				**0**	**1.000**	**1.000**	**0**
	Arbeidsmarktregio Zeeland	BZK (VII) [6]	1. Openbaar bestuur en democratie	Bijdrage aan medeoverheden	0	1.000	1.000	0
11)	**Ontvlechten Evides en PZEM**				0	**6.250**	0	**6.250**
	Evides	BZK (VII)	1. Openbaar bestuur en democratie	Bijdrage aan medeoverheden	0	6.250	0	6.250

4 Dit bedrag komt oorspronkelijk van de begroting EZK (XIII)
5 Toegevoegd via Nota van wijziging op de ontwerpbegroting (Kamerstukken II 2020/21, 35570 VII, nr. 73)
6 Dit bedrag komt oorspronkelijk van de begroting SZW (XV)

WIND IN DE ZEILEN

~

Voortgangsrapportage

2 juni 2022